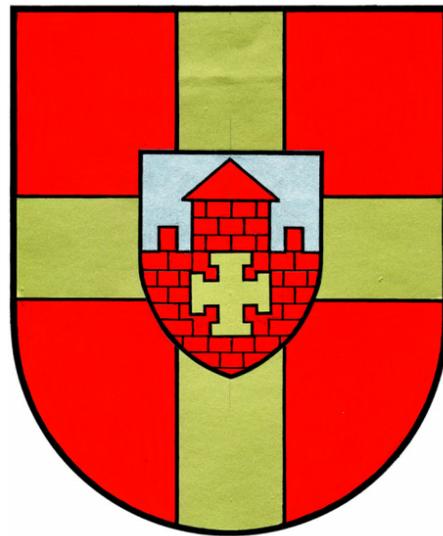

KRUSTPILS NOVADNIEKS

Legionāru atceres pasākums – jau septīto reizi

Krustpils novada
pašvaldības informatīvais
izdevums

2012.gada aprīlis
Nr.4 (29)

Sūnu pamatskolā 16. marta pievakarē jau tradicionāli pulcējās ļaudis, kas vēlējas pieminēt Otrā pasaules kara dzirnavās ierastos latviešu puisi.

Šoreiz ierastajiem pasākuma vadītājiem Dacei Braunei un Gundaram Kalvem līdzās stājās jaunie – Anta Stepka un Aigars Groms. Diemžēl laika rats dara savu, un ierastā legionāru un nacionālo partizānu ierinda bija sarukusi divkārt salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem.

Pasākuma svinīgajā daļā Krustpils novada domes priekšsēdētāja Kārļa Pabērza uzrunai sekoja Saeimas deputātu Janīnas Kursītes un Ineses Laizānes uzstāšanās, kurā uzsvēra Krustpils novadā iedibinātās tradīcijas nozīmību un apņemšanos legionāru paveikto paturēt atmiņā un stāstīt par to gan nākamajām paaudzēm, gan skaidrot

ārpus mūsu valsts robežām. Ar uzrunām par kopīgo likteni un atmiņām, par pienākumu uzturēt tā laika paaudzes ideālus uzstājās igauņu viesi – Igaunijas Nacionālās kustības un Igaunju leģiona draugu kluba pārstāvis Tarvii Nikker un Admirāļa Pitkas ieroču biedru apvienības pārstāvis Osvalds Sasko. Vietu starp latviešu legionāriem bija ieņēmis viens no Igaunijas Neatkarības kustības dibinātājiem Olev Vallimaa.

Par vienu no emocionālākajiem brīžiem kļuva pasākuma organizācijas brīvprātīgās palīdzes, biedrības „Daugavas Vanagi Latvijā” Jēkabpils nodaļas vadītājas Edītes Ortveinas vadītā konkursa „Latviešu karavīrs gadsimtu griežos” balvu pasniegšana laureātiem. Bija redzams, ka konkurss nav formāls, tas ir kļuvis daudzām

ģimenēm par savu sakņu apzināšanos, kur skolas vecuma bērni apzina savu vectēvu un vecvectēvu cerēto, izciesto un paveikto.

Pasākumu ar priekšnesumiem kuplināja tautas deju ansamblis „Zilānietis”, A.Žilinska Jēkabpils mūzikas skolas pedagoges Anitas Cinkmanes vadītais vokālais trio (Edžus Urtāns, Jānis Purenš un Ivans Kokins) un Vitas Tallas vadītā folkloras kopa „Raksti”.

Un kas gan būtu legionāru atceres pasākums bez pašu legionāru un nacionālo partizānu atmiņām un spriedumiem par šodienas dzīvi, kas bija dzirdami gan pasākuma laikā zālē, gan arī tā turpinājumā pie ugunsкура, tā sasaistot paaudzes.

Spodris Bērziņš

Nedrīkst aizmirst pāridarījumu

25. marta pusdienlaikā Krustpils novada pašvaldības sēžu zālē pulcējās savulaik komunistiskā režīma represijas pārdzīvojušie.

Sveša vara bija laužusi viņu un viņu tuvinieku dzīves, liekot pret pašu gribu doties svešumā. Par iemeslu tam kalpoja paaudžu paaudzēs sastrādātais, uzņēmība, arī pretošanās uzspiestajam.

Par to izjusti runāja Krustpils novada domes priekšsēdētāja vietniece Kornēlija Brūniņa.

Turpinājums 2.lpp.

Nedrīkst aizmirst pāridarījumu

Sākums 1.lpp.

Katram uz pasākumu atnākušajam represijas piedzīvojušajam tika neliela pateicības dāvana un mīļš vārds. Ikvienu klātesošo spēja uzrunāt dzejas rindas un Krustpils novada sieviešu kora izjustais koncerts.

Vēlāk atraisītākā gaisotnē pasākuma dalībniekiem bija iespēja kopīgi kavēties atmiņās, uzdziedāt dažu labu tautā iecienītu dziesmu un teikt uzrunu pārējiem pasākuma dalībniekiem.

Liels paldies par ieguldīto darbu pasākuma organizēšanā kultūras darbiniecēm Vēsmai Turkopolei un Dacei Braunei, kā arī pašvaldības sociālā dienesta darbiniecēm un pagastu pārvaldēm par represēto apzināšanu un aicināšanu uz pasākumu.

Spodris Bērziņš

Krustpils novada domes marta sēdes apskats

Sēdē piedalījās 11 deputāti (attaisnojošu iemeslu dēļ nepiedalījās Genādijs Ivanovs, Jānis Kalniņš, Līga Liepiņa, Valdis Ozoliņš). Pavisam tika izskatīti 34 jautājumi.

Dome pieņēma 3 lēmumus par zemes gabala atdalīšanu un nosaukuma piešķiršanu, 2 lēmumus par adresu piešķiršanu, piekrita ļaut izstrādāt 1 zemes ierīcības projektu, piekrita 3 zemes nomas līgumu izbeigšanai, apstiprināja 5 iesniegumus par zemes vienības iznomāšanu, 1 nekustamajam īpašumam mainīja lietošanas mērķi, pārslēdza 1 īres līgumu, 2 personas uzņēma dzīvokļu rindā, apstiprināja 1 personas atteikšanos no dzīvojamās platības, piekrita 1 personai piešķirt dzīvojamo platību, piekrita 1 personai iznomāt nedzīvojamās telpas daļu, 4 personām piešķīra zvejas tiesības (ar murdu Daugavā), 1 personai piešķīra sociālo dzīvokli, piekrita 1 personai piešķirt pabalstu ārkārtas situācijā, nolēma 2 personām atcelt lēmumu par zemes lietošanas tiesību izbeigšanu (pierādīja mantojuma tiesības). Tālāk aplūkosim būtiskākos jautājumus.

Par projektu virzību.

Par līdzekļu novirzīšanu Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas projekta neattiecināmo izmaksu segšanai. Dome piekrita no projektu līdzfinansējuma līdzekļiem piešķirt 122 latus topogrāfiskās uzmērīšanas un topogrāfisko plānu izgatavošanas darbiem objektam „Laukezers taka un pludmale”. Projekta realizācijas gaitā Laukezers pludmalē ierīkos ģērbtuves un kāpnes.

Par papildu izmaksām ERAF projektā „Ūdenssaimniecības attīstība Krustpils novada Atašienes ciemā”. Dome piekrita no projektu līdzfinansējuma līdzekļiem piešķirt 1194 latus jaunas sūkņu stacijas izbūvei Atašienes ciema Liepu ielā un jauna elektrības pieslēguma ierīkošanai. Minētās izmaiņas radušās, jo, izstrādājot tehniski ekonomisko projektu, vēl nav veikti topogrāfiskie uzmērījumi un nav zināmas darbu veikšanas vietas augstumu atzīmes.

Par projektu „Zivju resursu aizsardzība Krustpils novada ūdenstilpnēs”. Dome nolēma piedalīties Zivju fonda finansētajā projektā konkursā pasākumā „Zivju resursu aizsardzības pasākumi, ko veic valsts iestādes vai pašvaldības, kuru kompetencē ir zivju resursu aizsardzība”. Kopējais paredzētais projekta apjoms – 12700 latu, kur pašvaldības līdzfinansējums sastāda 3302 latus, kas projekta apstiprināšanas gadījumā tiks finansēti no speciālā budžeta – ieņēmumiem no dabas resursu nodokļa. Projekta ietvaros paredzēts iegādāt inventāru maksķerēšanas un rūpnieciskās zvejas kontrolei pie publiskajiem ūdeņiem un pašvaldības pārziņā esošo aizsargājamo dabas teritoriju apsaimniekošanas un uzraudzības pasākumiem. Pašvaldība par minētajiem līdzekļiem paredz iegādāties kvadraciklu un aprīkojumu (tālskati, GPS uztvērēju).

Par projektu „Zivsaimnieciskās ekspluatācijas noteikumu izstrāde Krustpils novada ūdenstilpnēs”. Dome piekrita piedalīties Zivju fonda finansētajā projektā konkursā, pasākumā „Zinātniskās pētniecības programmu finansēšana un līdzdalība starpvalstu sadarbībā zinātniskajos pētījumos zivsaimniecībā, izņemot tādu iesniegto programmu un pētījumu finansēšanu, kuri pretendē uz finansējuma saņemšanu no citu valsts vai Eiropas Savienības fondu finansējuma”. Kopējais paredzētais projekta apjoms – 2126 latu, kur pašvaldības finansējums sastāda 109 latus, ko segs no speciālā budžeta līdzekļiem – ieņēmumiem no dabas resursu nodokļa. Projekta ietvaros paredzēts veikt zivju faunas izpēti Baļotes, Ildzenieku, Marinzejas ezeros un Laukezerā, pamatojoties uz tiem tiks izstrādāti ieteikumi zivju populācijas atjaunošanai minētajos ezeros (publiskajos ūdeņos). Pēdējā līdzīgā izpēte notika 2001. gadā, izņemot Ildzenieku ezeru, kur tāda izpēte nav notikusi vispār.

Par Krustpils novada vispārīglītojošo skolu skolēnu un pedagogu apbalvošanas kārtību. Dome apstiprināja jauno apbalvošanas kārtību, kas salīdzinājumā ar iepriekšējo paredz

lielāku finansējumu komandu ietvaros gūtajiem panākumiem. Tāpat tika izslēgta apbalvošana pēc starpnovadu sporta sacensībām to bieži zemā līmeņa dēļ. Paredzams, ka skolēnus kopā ar to vecākiem sveiks maijā skolās, bet pedagogus – Skolotāju dienas pasākumā. Balsojot atturējās deputāte D. Broka.

Par atļauju ielu tirdzniecībai. Dome piekrita IK „RELAKO” iesniegumam un atļāva veikt ielu tirdzniecību pārtikas (izņemot alkoholiskos dzērienus) un rūpniecības precēm pirmdienās un ceturtdienās maršrutā Laukezers – Poļakas – Rasas – Marinzejas muiža – Medņi – Sūnas – Ratītes – Laukezers. Balsojot atturējās deputāts K. Stars.

Par Variešu pirmsskolas izglītības iestādes „Varavīksne” vadītājas vietas izpildītāja iecelšanu uz vadītājas prombūtnes laiku, par atļauju savienot amatus. Dome atļāva Liepenes pamatskolas direktorei Aritai Zālei anātu savienošanas kārtībā pildīt Variešu pirmsskolas izglītības iestādes „Varavīksne” vadītājas vietas izpildītājas amatu uz šīs iestādes vadītājas Daces Kalniņas – Aleksandrovas bērna kopšanas atvaļinājuma laiku no 2012. gada 1. aprīļa līdz 2013. gada 21. janvārim.

Par Krustpils novada pašvaldības nedzīvojamo telpu nomu noteikumu Pielikuma papildināšanu. Dome nolēma papildināt Pielikumu ar punktu par Mežāres pagasta pārvaldes Autogarāžas Nr. 5 (platība 108,1 m²) nomu (0,20 Ls par m² mēnesī).

Par nekustamā īpašuma nodokļu atvieglojumu piešķiršanas komisijas izveidošanu. Dome nolēma izveidot Nekustamā īpašuma nodokļu atvieglojumu piešķiršanas komisiju šādā sastāvā: komisijas priekšsēdētāja Mirdza Zirnīte, komisijas locekļi: Irīna Lauva, Ligita Podniece, Kārlis Stars, Benita Dzelme. Komisija darbosies uz Krustpils novada saistošo noteikumu 2012/5 „Par nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumu piešķiršanas kārtību” pamata.

Spodris Bērziņš

Marta īsziņas

* No 2012. gada 1. aprīļa tiek atcelts autobusa reiss Jēkabpils – Pāpuļi – Jēkabpils ar atiešanas laiku no Jēkabpils autoostas 7.20, no Pāpuļiem 8.14.

* Zemgales plānošanas reģiona rīkotajā skolēnu zinātniskās pētniecības darbu lasījumos piedalījās arī varietnece Elīna Fokičeva ar darbu „Krustpils pils vēsture, atpazīstamība un atjaunošana no 1994. gada līdz 2011. gadam” (mācās Jēkabpils Valsts ģimnāzijā), vīpiete Līga Ozoliņa ar darbu „Apsveikuma atklātnes kā informācijas avots par padomju laika svētku un svinamajām dienām” (mācās Jēkabpils 3. vidusskolā) un Amanda Zvaigzne ar darbu „Bērzu piepju izplatība Vīpes pagasta mežos” (mācās Jēkabpils Valsts ģimnāzijā), kā arī jāatzīmē Jēkabpils Valsts ģimnāzijas audzēkņa Naura Kļaviņa darbs „Medību organizācija vides dabisko procesu regulācijā Latvijā un Krustpils novadā”, kurš izvirzīts uz valsts līmeņa skolēnu zinātniskās pētniecības darbu lasījumiem.

* Krustpils novada pašvaldība bija izsludinājusi kārtējo NVO projektu konkursu. Ar rezultātiem varēs iepazīties „Krustpils Novadnieka” maija numurā.

* Biedrības „Daugavas Savienība” kopsapulcē apstiprināja 2012. gadā finansējamo mērķprogrammu finansējumu. No Krustpils novada iesniegtajiem finansiālu atbalstu saņēms Krustpils novada pašvaldības iesniegtais projekts “Brīvdabas pasākumu norises vietas labiekārtošana Variešu ciemā”, kas paredz sakārtot un pielāgot dažādu pasākumu norisei kādreizējās sporta halles vietu; pieteikums “Ūdens tūristu atpūtas vietas izveide maršrutā “Krāčainā Daugava””, kas paredz peldošas atpūtas vietas izveidi ūdenstūristiem un maksķermiekiem; projekts “Bukleta “Daugavas baltās krāces” izstrāde un izdošana”, kas būs veltīts Daugavas posmam no Trepes līdz Prižiem, kur pēc HES būvniecības vēl saglabājušās krāces.

* Laukezers dabas parkā veikti uzlabojumi Laukezers rietumu pludmalē, kur pagarināta laipa, lai būtu iespējama droša lēkšana ūdenī.

* 3. martā Sieviešu tiesību institūta organizētās ikgadējās Starptautiskās sieviešu solidaritātes dienas un Sieviešu tiesību institūta Gada balvas pasniegšanas ceremonijas laikā tika godināta arī mūsu novada pārstāve – Atašienes pagasta Lauku sieviešu kluba „Dore” vadītāja Benita Spalviņa. Sveicam!

Diskusijas par Krustpils novada izglītības iestāžu nākotni

Krustpils novada domes 2011. gada 24. augusta sēdē deputāti piekrita veikt auditu Krustpils novada izglītības iestādēs, lai izpētes rezultātus un plānotās rīcības varētu iekļaut pašvaldības attīstības programmā. Pamatojoties uz to, tika noslēgts līgums par audita veikšanu ar šajā jomā pieredzējušu uzņēmumu SIA „AC Konsultācijas”.

Pēc sākotnējās informācijas ievākšanas un izglītības iestāžu tehniskā stāvokļa apzināšanas SIA „AC Konsultācijas” sagatavoja izglītības iestāžu attīstības plāna 1. redakciju, ko Krustpils novada dome nodeva publiskai apspriešanai. Minētās apspriešanas mērķis – novērst neprecizitātes un uzklaut priekšlikumus attīstības plāna izstrādei, kas nebija iegūstamas, vācot

sākotnējo informāciju.

Tāpēc 6. un 7. martā Vīpes, Variešu, Atašienes, Mežāres un Kūku pagastos notika publiskās apspriešanas.

Svarīgākās tēzes no SIA „AC Konsultācijas” pētījuma 1. redakcijas:

* 2001./2002. mācību gadā Krustpils novada teritorijā dzīvoja 1306 skolas vecuma bērni un pusaudži, 2011./2012. mācību gadā to skaits ir samazinājies līdz 615, sagaida, ka 2016./2017. mācību gadā to skaits saruks līdz 500.

* Pašvaldības teritorijā esošajās pamatskolās un vidusskolā 2011./2012. mācību gadā mācās 372 audzēkņi, no kuriem pamatskolas līmenī mācās 336.

* Vidusskolas klasēs (10. – 12. klase) Brāļu Skrindu Atašienes vidusskolā šobrīd mācās 36

skolēni. Sagaidāms, ka līdz 2016./2017. mācību gadam to skaits var samazināties līdz 18. Līdz ar to vidusskolas klašu saglabāšana var kļūt problemātiska, jo nebūtu iespējams izveidot klašu kompleksus.

* Vērtējot skolu ēku tehnisko stāvokli pēc to kopējās situācijas, energoefektivitātes un vides pieejamības (iestāde pieejama personām ar īpašām vajadzībām), labāk izskatās Mežāres pamatskola un Antūžu speciālā internātskola.

* Vērtējot pēc izmaksām uz 1 skolēnu, lētākās ir Sūnu un Krustpils pamatskolas, dārgākās – Liepenes pamatskola un Brāļu Skrindu Atašienes vidusskola.

* Pēc nepieciešamo investīciju apjoma izdevīgākā situācijā atrodas Liepenes un Sūnu pamatskolas, smagākā stāvoklī atrodas Mežāres

un Krustpils pamatskolas.

* Vērtējot skolas kompleksi, augstāk ir novērtētas Sūnu un Krustpils pamatskolas, zemāk – Vīpes pamatskola un Brāļu Skrindu Atašienes vidusskola.

Svarīgākās atziņas par faktoriem, kas varēja ietekmēt 1. redakcijas tapšanu:

* Iezīmējot darba grafiku, pašvaldības administrācija vienojās ar SIA „AC Konsultācijas”, ka 1. redakcijā tiks prezentēti 4 iespējamie situācijas attīstības scenāriji. Pēc publiskām apspriešanām jāsecina, ka būtu bijis racionālāk paredzēt 8 variantus: a) variantus, kad tiek slēgta katra no novadā esošajām skolām, b) variantus, ka tiek saglabāta Brāļu Skrindu Atašienes vidusskola vismaz pamatskolas līmenī.

Turpinājums 3.lpp.

Sākums 2.lpp.

* Līdzās pētījuma veicēju neprecizitātēm, kas viņiem jālabo, parādās arī „nelabojamās” neprecizitātes, kuras vairs ne pašvaldība, ne pētījuma autori nespēj labot.

Tāpat jāklidina atsevišķi mīti, kas radušies publisko apspriešanu rezultātā:

* Audzēkņu vecāku starpā vērojama tendence sūtīt savus bērnus uz izglītības iestādēm, kas atrodas tuvāk lielām apdzīvotām vietām (ieskaitot Jēkabpili). 2011./2012. mācību gadā Jēkabpilī pamatskolas un vidusskolas līmenī mācījās 196 Krustpils novadā deklarētie bērni

un pusaudži. Tāpēc pieņemums, ka, nodrošinot skolēnu autobusu satiksmi, kas vestu audzēkņu virzienā prom no pilsētas, var nodrošināt attālāko skolu papildījumu, ir aplams.

* Skolas slēgšana var novest pie attiecīgās apdzīvotās vietas izzušanas. Arguments, kuram var piekrist tikai daļēji. Skola ir nevis pati par sevi saprotama parādība, bet pakalpojuma veids, ko pašvaldībai jānodrošina ar zināmu iedzīvotāju skaitu. Apsvērumu par iespējamo skolas slēgšanu rada jau iepriekš notikušā iedzīvotāju skaita samazināšanās, kam par iemeslu kalpo galvenokārt darba vietu samazināšanās lauku

teritorijās. Skolu slēgšana diemžēl ir nākamā stadija.

* Minētais pētījums nozīmē „automātisku spriedumu” vairākām novada skolām. Nebūt ne, šobrīd tā ir situācijas apzināšanās bez kādām ilūzijām. Gan novada pašvaldībai, gan pagastu pārvaldēm, gan skolām tas nozīmē jaunu iespēju meklēšanu skolēnu piesaistīšanā. Tajā pat laikā jāatceras, ka primitīvas metodes šajā ziņā pielietos arī citas pašvaldības, tāpēc liela uzsvāra likšana uz tām var izraisīt ievērojamu slodzes palielināšanos uz pašvaldības budžetu. Gan skolu tālākai pastāvēšanai, gan no-

vada teritorijas līdzsvarotākas attīstības vārdā būtu kopīgi jāmeklē inovatīvi risinājumi. Nedarot to, skolu liktenis ir izlemts.

SIA „AC Konsultācijas” nākamajā pētījuma etapā ņems vērā sabiedriskajā apspriešanā saņemtos viedokļus, veiks attiecīgus labojumus un izstrādās sociāli ekonomisko pamatojumu apspriestajiem variantiem, neizslēdzot papildu varianta pievienošanu. Par izstrādātā dokumenta tālāko virzību lems Krustpils novada dome.

Spodris Bērziņš

APSTIPRINĀTI
ar Krustpils novada domes
22.02.2012. sēdes lēmumu
(protokols Nr. 2., 7. p.)

APSTIPRINĀTS
ar Krustpils novada domes
22.02.2012. sēdes lēmumu
(protokols Nr. 2., 7. p.)

Saistošie noteikumi Nr.2012/3

„Grozījumi 2010. gada 24. novembra saistošajos noteikumos Nr. 2010/34 „Par Krustpils novada sociālajiem pabalstiem””

Izdoti saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 35. panta ceturto un piekto daļu

Izdarīt Krustpils novada pašvaldības 2010. gada 24. novembra saistošajos noteikumos Nr. 2010/34 „Par Krustpils novada sociālajiem pabalstiem” šādus grozījumus:

1. Papildināt ar 8.4. apakšpunktu šādā redakcijā:
„8.4. pabalsts ārstēšanās izdevumu segšanai”;
2. Aizstāt saistošo noteikumu 16. punktā vārdus „1 reizi gadā apkures sezonā” ar vārdiem „divas reizes kalendārā gada laikā”;
3. Aizstāt saistošo noteikumu 17. punktā skaitļus „60,00” ar skaitļiem „90,00”;
4. Aizstāt saistošo noteikumu 18. punktā skaitļus „80,00” ar skaitļiem „120,00”;
5. Papildināt ar 18.1 punktu šādā redakcijā:
18.1 Tiesības saņemt dzīvokļa (mājokļa) pabalstu dzīvokļiem ar malkas apkuri un individuālajām mājām ir tām ģimenēm (personām), kuru īpašumā nav meža zemes.
6. Papildināt ar 11. 1 nodaļu un 39.1. 39.2. punktiem šādā redakcijā:
„11.1. Pabalsts ārstēšanās izdevumu segšanai
39.1 Tiesības saņemt pabalstu ārstēšanās izdevumu segšanai ir vecuma pensijas personām, kuru ienākumi pēdējo triju mēnešu laikā vidēji nepārsniedz 120,00 Ls pēc nodokļu nomaksas.
39.2. Pabalsts tiek piešķirts vienu reizi gadā 50 % apmērā, bet ne vairāk kā 40,00 Ls no veikto pacienta iemaksu un pacienta līdzmaksājuma iemaksu kopsummās par ārstēšanos slimnīcā.”

Domes priekšsēdētājs K. Pabērzs

Saistošo noteikumu Nr.2012/3

„Grozījumi 2010. gada 24. novembra saistošajos noteikumos Nr. 2010/34 „Par Krustpils novada sociālajiem pabalstiem””

Paskaidrojuma raksts

Paskaidrojuma raksta sadaļas	Norādāmā informācija
1. Projekta nepieciešamības pamatojums	Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 35. pants (1), (3), (4), (5)
2. Īss projekta satura izklāsts	2.1. Lielāks finansiāls atbalsts trūcīgām ģimenēm dzīvokļa (mājokļa) pabalsta veidā 2.2. Daļējs finansiāls atbalsts vecuma pensijas personām ārstēšanās izdevumu segšanai
3. Informācija par plānoto projekta ietekmi uz pašvaldības budžetu	Izdevumi nepārsniegs 2012. gada apstiprinātā budžeta ietvarus
4. Informācija par plānoto projekta ietekmi uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā	nav
5. Informācija par administratīvajām procedūram	Saistošo noteikumu piemērošanā persona var vērsties Krustpils novada pašvaldības sociālajā dienestā pie sociālā dienesta darbiniekiem Atašienes, Mežāres, Krustpils, Kūku, Variešu un Vīpes pagasta pārvaldē
6. Informācija par konsultācijām ar privātpersonām	Saistošo noteikumu projekts un paskaidrojuma raksts ievietots www.krustpils.lv, pieejams Krustpils novada domē un Atašienes, Mežāres, Krustpils, Kūku, Variešu un Vīpes pagasta pārvaldē

Domes priekšsēdētājs K. Pabērzs

APSTIPRINĀTI
ar Krustpils novada domes
22.02.2012. sēdes lēmumu
(protokols Nr. 2., 8. p.)

Saistošie noteikumi Nr. 2012/4

„Par materiālajiem pabalstiem Krustpils novada pašvaldībā”

Izdoti saskaņā ar likuma “Par pašvaldībām” 43. panta trešo daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Šie noteikumi nosaka Krustpils novada pašvaldības materiālā pabalsta veidus, to apmēru, saņemšanas kārtību un kārtību, kādā piešķirami un izmaksājami materiālie pabalsti.
2. Tiesības saņemt pašvaldības materiālos pabalstus, neizvērtējot ienākumus, ir ģimenēm vai atsevišķi dzīvojošām personām, kuru dzīvesvieta ir deklarēta Krustpils novada pašvaldībā (turpmāk tekstā - klientiem).

II. Materiālo pabalstu veidi

3. Krustpils novada pašvaldība piešķir šādus materiālos pabalstus:
 - 3.1. pabalsts politiski represētajām personām;
 - 3.2. pabalsts personām, kas atgriezušās no ieslodzījuma vietas;
 - 3.3. pabalsts bērnu gadījumā;
 - 3.4. bērna piedzimšanas pabalsts;
 - 3.5. pabalsts dimanta kāzu jubilāriem;
 - 3.6. pabalsts zelta kāzu jubilāriem;
 - 3.7. pabalsts sudraba kāzu jubilāriem;
 - 3.8. pabalsts bērnu svētkos.

III. Pabalsta politiski represētajām personām saņemšanas kārtība

4. Pabalstu politiski represētajām personām piešķir vienu reizi gadā marta mēnesī 20 Ls apmērā Komunistiskā genocīda upuru piemiņas dienas sakarā, pamatojoties uz Krustpils novada pašvaldības Sociālā dienesta lēmumu.

IV. Pabalsta personām, kas atgriezušās no ieslodzījuma vietas, saņemšanas kārtība

6. Pabalstu personām, kas atgriezušās no ieslodzījuma vietas pēc soda izciešanas, piešķir 40,00 Ls apmērā, pamatojoties uz klienta iesniegumu un izziņas kopiju (uzrādot oriģinālu) par atbrīvošanu no ieslodzījuma vietas, ja personas deklarētā pamata dzīvesvieta pirms apcietinājuma bija Krustpils novada pašvaldība.

V. Pabalsta bērnu gadījumā piešķiršanas kārtība un apmērs

9. Pabalstu bērnu gadījumā piešķir, ja nav tiesību uz citu valstī noteikto apbedīšanas pabalstu vai Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras piešķirtais apbedīšanas pabalsts ir mazāks par pašvaldības noteikto apbedīšanas pabalstu.

10. Pabalstu bērnu gadījumā piešķir personas apbedīšanai, kuras dzīvesvieta pirms nāves bija deklarēta Krustpils novada pašvaldībā.

11. Pabalsta bērnu gadījumā piešķiršanas pamats ir Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras lēmums par apbedīšanas pabalsta piešķiršanu vai atteikumu piešķirt pabalstu un personas iesniegums, kura

uzņēmusies apbedīšanu.

12. Pašvaldības noteiktais pabalsts bērnu gadījumā, ja mirušajai personai nebija tiesību uz valstī noteikto apbedīšanas pabalstu, ir 150 Ls.

13. Pabalsta apmēru bērnu gadījumos, kad valsts piešķirtais apbedīšanas pabalsts ir mazāks par pašvaldības noteikto pabalstu bērnu gadījumā, aprēķina kā starpību starp pašvaldības noteikto pabalstu bērnu gadījumā un Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras piešķirtā apbedīšanas pabalsta apmēru.

14. Piešķirto pabalstu bērnu gadījumā izmaksā skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu uz klienta kontu.

VI. Bērna piedzimšanas pabalsts

15. Pabalstu 150 Ls apmērā piešķir par katru jaundzimušo bērnu, kura deklarētā dzīvesvieta reģistrēta Krustpils novada pašvaldībā, ja abu vecāku pastāvīgā dzīvesvieta deklarēta Krustpils novadā ne mazāk kā 12 (divpadsmit) pēdējos mēnešus no bērna piedzimšanas dienas.

16. Pabalstu 100 Ls apmērā piešķir par katru jaundzimušo bērnu, kura deklarētā dzīvesvieta reģistrēta Krustpils novada pašvaldībā, ja viena vecāka pastāvīgā dzīvesvieta deklarēta Krustpils novadā ne mazāk kā 12 (divpadsmit) pēdējos mēnešus no bērna piedzimšanas dienas.

17. Pabalstu var saņemt arī persona, kura adoptējusi vai ņēmusi aizbildnībā bērnu līdz 12 mēnešu vecumam un ja šis pabalsts nav jau izmaksāts vienam no bērna vecākiem.

18. Pabalsts pieprasāms triju mēnešu laikā no bērna dzimšanas, pamatojoties uz klienta iesniegumu, adopcijas vai aizbildnības gadījumā klienta iesniegumam pievieno bāriņtiesas lēmumu par aizbildņa iecelšanu vai tiesas spriedumu par adopcijas apstiprināšanu.

19. Piešķirto pabalstu izmaksā skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu uz klienta kontu.

20. Pabalsts netiek piešķirts, ja bērns pēc dzimšanas ir nodzīvojis mazāk nekā septiņas diennaktis, kā arī gadījumos, kad bērns ir valsts apgādībā.

21. Pabalsts piešķirams par katru laikā no 2012. gada 1. janvāra jaundzimušo bērnu, kura deklarētā dzīvesvieta reģistrēta Krustpils novada pašvaldībā.

VII. Pabalsts dimanta kāzu jubilāriem

22. Pabalsts tiek piešķirts laulātām pārim, kurš laulībā nodzīvojis 60 gadus.

23. Pabalsta apmērs ir 60 Ls.

VIII. Pabalsts zelta kāzu jubilāriem

24. Pabalsts tiek piešķirts laulātām pārim, kurš laulībā nodzīvojis 50 gadus.

25. Pabalsta apmērs ir 50 Ls.

IX. Pabalsts sudraba kāzu jubilāriem

26. Pabalsts tiek piešķirts laulātām pārim, kurš laulībā nodzīvojis 25 gadus.

27. Pabalsta apmērs ir 25 Ls.

X. Pabalsts bērnu svētkos

28. Piešķirt vienreizēju pabalstu bērniem vecumā no 1 (viena) līdz 2 (diviem) gadiem.

29. Pabalsta apmērs ir 25 Ls.

XI. Lēmuma un rīkojuma sagatavošanas un pārsūdzēšanas kārtība

30. Saistošo noteikumu 3., 4., 5., un 6. nodaļā paredzētā pabalsta piešķiršanai administratīvo aktu pieņem Krustpils novada pašvaldības Sociālais dienests.

31. Saistošo noteikumu 7., 8., 9. un 10. nodaļā paredzēto pabalstu piešķiršanai Dzimtsarakstu nodaļa sagatavo rīkojuma projektu un izpilddirektors izdod rīkojumu par pabalstu piešķiršanu.

32. Administratīvo aktu var apstrīdēt Krustpils novada pašvaldības nolikumā noteiktajā kārtībā - administratīvo aktu strīdu komisijā. Krustpils novada pašvaldības administratīvo aktu strīdu komisijas lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā (Atmodas ielā 19, Jelgava, LV-3001).

Turpinājums 4.lpp.

Sākums 3.lpp.

XII. Noslēguma jautājumi

33. Saistošie noteikumi publicējami un tie stājas spēkā likuma „Par pašvaldībām” 45. pantā noteiktajā kārtībā.

34. Ar šo noteikumu spēkā stāšanās dienu spēku zaudē saistošie noteikumi:

34.1. Krustpils novada pašvaldības saistošie noteikumi Nr. 2010/6 „Par materiālo palīdzību Krustpils novada pašvaldībā”;

34.2. Krustpils novada pašvaldības saistošie noteikumi Nr. 2011/15 „Grozījumi 2010. gada 17. marta saistošajos noteikumos Nr. 2010/6 „Par materiālo palīdzību Krustpils novada pašvaldībā””.

Domes priekšsēdētājs **K. Pabērzs**

APSTIPRINĀTS
ar Krustpils novada domes
22.02.2012. sēdes lēmumu
(protokols Nr. 2., 8. p.)

Saistošo noteikumu Nr. 2012/4

„Par materiālajiem pabalstiem Krustpils novada pašvaldībā”

Paskaidrojuma raksts

Paskaidrojuma raksta sadaļas	Norādāmā informācija
1. Projekta nepieciešamības pamatojums	Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 35. pants (4), (5)
2. Īss projekta satura izklāsts	Finansiāls atbalsts ģimenēm ar bērniem un dažādās dzīves situācijās.
3. Informācija par plānoto projekta ietekmi uz pašvaldības budžetu	Izdevumi nepārsniegs 2012. gada apstiprinātā budžeta ietvarus
4. Informācija par plānoto projekta ietekmi uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā	nav
5. Informācija par administratīvajām procedūrām	Saistošo noteikumu piemērošanā persona var vērsties Krustpils novada pašvaldības sociālajā dienestā pie sociālā dienesta darbiniekiem Atašienes, Mežāres, Krustpils, Kūku, Variešu un Vīpes pagasta pārvaldē
6. Informācija par konsultācijām ar privātpersonām	Saistošo noteikumu projekts un paskaidrojuma raksts ievietots www.krustpils.lv, pieejams Krustpils novada domē un Atašienes, Mežāres, Krustpils, Kūku, Variešu un Vīpes pagasta pārvaldē

Domes priekšsēdētājs **K. Pabērzs**

Sūnu pamatskolas ēkai tiks uzlabota siltumnoturība

Pavasariņ atnākot, uzsākti vienkāršotās renovācijas būvdarbi projekta Nr. KPFPI-7/25 „Krustpils novada Sūnu pamatskolas ēkas kompleksu pasākumu ieviešana siltumnīcas efekta gāzu emisiju samazināšanai” ietvaros.

Šī gada februārī pašvaldības iepirkumu komisija veica iepirkumu Publisko iepirkumu likuma 8.1 panta kārtībā KNP 2012/8/KPFPI „Projekta „Krustpils novada Sūnu pamatskolas ēkas kompleksu pasākumu ieviešana siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai”, id. Nr. KPFPI-7/25, būvdarbi atbilstoši augstiem energoefektivitātes standartiem un izmantojot videi draudzīgus būvniecības materiālus un izstrādājumus” un saņēma trīs būvniecības nozarē strādājošu uzņēmumu piedāvājumus. Viens no piedāvājumiem neatbilda iepirkuma prasībām un tika noraidīts. Iepirkuma rezultātā 2012. gada 6. martā Krustpils novada pašvaldība noslēdza līgumu ar SIA „BORG” par vienkāršotās renovācijas būvdarbu veikšanu Sūnu pamatskolā par kopējo summu LVL 100 950,00, tajā skaitā PVN 22% LVL 18 204,10.

Atbilstoši Plānošanas un attīstības nodaļas projektu speciālistu izstrādātajam un KPFPI (Klimata pārmaiņu finanšu instrumenti) apstiprinātajam finansējuma piesaistes projektam tiks siltināta skolas ēkas fasāde un pamati, papildināts bēniņu pārseguma siltinājums un uzlabota apkures sistēma. Papildus projektā plānotajam tiks veikta jumta pārsegumu pagarināšana un dzegas siltināšana, kas pēc būvniecības ekspertu un pašvaldības speciālistu iniciatīvas iekļauti būvdarbu apjomos, jo būtiski samazinās siltināto sienu samirkšanas, līdz ar to arī

sasniedzamo ēkas energoefektivitātes rādītāju pasliktināšanās risku.

Laikā kopš finansējuma projekta apstiprināšanas ir strauji augušas izmaksas būvniecībā, kas radīja arī projekta kopējo izmaksu palielinājumu, tāpēc bija nepieciešams Krustpils novada domes lēmums par iespēju papildus projektā paredzētajiem finanšu līdzekļiem paredzēt finansējumu būvdarbu līguma izpildes sadārdzinājuma apmaksai. Novada domes deputāti 2012. gada februāra sēdē apstiprināja papildus izmaksu LVL 30 506,37 apjomā segšanu, šim mērķim paredzot ņemt aizņēmumu Valsts kasē.

Šobrīd būvnieki darbus ir uzsākuši, notikusi arī pirmā būvdarbu sanāksme, kurā piedalījās Krustpils novada Plānošanas un attīstības nodaļas speciālisti, kas veic projekta vadību: Kārlis Stars, Valdis Renerts, Vita Salmiņa, SIA „BORG” pārstāvji: būvdarbu vadītāja vietnieks Pāvels Paškovs un projektu vadītājs Staņislavs Boikovs, SIA „Būvkonsultants” būvuzraugs Juris Jakunovs un projektu vadītājs Artūrs Cinis, Sūnu pamatskolas direktore Valda Kalniņa. Sanāksmes gaitā tās dalībnieki vienojās par kārtību, kā notiks būvdarbu process, informācijas apmaiņu starp iesaistītajām pusēm, apsprieda ar būvniecību saistītos tehniskos jautājumus. Nākamajā būvdarbu sanāksmē ieinteresētajām pusēm pievienosies arī autoruzraugs – vienkāršotās renovācijas projekta izstrādātāja SIA „Ēkas siltināšana” pārstāvis.

Vita Salmiņa,
Plānošanas un attīstības nodaļas
iepirkumu speciāliste,
projekta vadītāja

Sabiedrības līdzdalība nodrošina efektīvu attīstību

„Pasaulē ir divu veidu pārmaiņas: vienas – kas notiek pēc mūsu pašu, otras – kas notiek pēc ārpusaules iniciatīvas. Būsim tie cilvēki, kas spēj gan radīt paši, gan arī pieņemt citu radītās pārmaiņas! Izdzīvosim šos procesus kopā!” /Armanda Lasmane/.

Pašvaldības sekmīgā izaugsmē nozīmīga loma ir plānošanas dokumentiem, kuri skata ar novada attīstību saistītus jautājumus ilgtermiņa perspektīvā. Šobrīd valstī spēkā esošā likumdošana nosaka, ka pašvaldībā nepieciešami trīs plānošanas dokumenti: Ilgtspējīga attīstības stratēģija, Attīstības programma un Teritorijas plānojums. Šie līdz 2013. gada sākumam izstrādājami dokumenti Krustpils novada pašvaldībai ir būtiski nozīmīgi, jo tie būs pirmie, kas ir vērsti uz novadu kā vienotu teritoriju. Ilgtspējīga attīstības stratēģija ir dokuments, kurā tiek noteikta novada vīzija, ilgtermiņa prioritātes, stratēģiskie mērķi un telpiskās attīstības perspektīva. Attīstības programma ir dokuments, kas parāda, kā pašvaldība plāno investīcijas turpmākiem 7 gadiem, to varētu uzskatīt par pašvaldības biznesa plānu. Pamatojoties uz šo dokumentu, tiek plānots pašvaldības budžets un

piesaistīts ES finansējums, kā arī tiek noteiktas prioritāri atbalstāmās jomas gan novadam kopumā, gan katram pagastam. Savukārt Teritorijas plānojums ir instruments attīstības programmas realizācijai, tajā noteiktas prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei. Jāpiebilst, ka teritorijas plānojums tiek apstiprināts ar pašvaldības saistošajiem noteikumiem un tie ir saistoši jebkurai fiziskajai un juridiskajai personai Krustpils novada teritorijā.

Ilgtspējīga attīstība prasa iedzīvotāju aktīvu līdzdalību un visu interešu grupu vienošanos par konkrētiem mērķiem, tāpēc novada attīstības plānošanas procesā liels akcents tiek likts uz sabiedrības iesaisti. Lai varētu pilnvērtīgāk sagatavot priekšlikumus attīstības programmas izstrādei, 2011.gadā notika iedzīvotāju un uzņēmēju anketēšana ar mērķi noskaidrot Krustpils novada iedzīvotāju viedokli par pašvaldības attīstības

iespējām, problēmām un to iespējamajiem risinājumiem. Kopumā tika saņemtas 94 anketas, kas ir 1,4 % no kopējā novada iedzīvotāju skaita. Lai aktivizētu novada iedzīvotāju interesi iesaistīties plānošanas procesā, 2011.gada oktobrī Plānošanas un attīstības nodaļa organizēja Nākotnes pilsētas spēli «Radoši risinājumi ekonomiskiem izaicinājumiem Krustpils novadā». Tajā piedalījās dažādu nozaru pārstāvji – valsts iestāžu un pašvaldības darbinieki, uzņēmēji, NVO pārstāvji, jaunieši, mākslinieki un novada iedzīvotāji. Spēles dalībnieki radoši darbojās komandās, lai izstrādātu priekšlikumus attīstības prioritātēm un sniegtu savu redzējumu novada ekonomiskajai specializācijai un pozitīva tēla veidošanai. Spēle bija kā mūsdienīgs sabiedriskās apspriešanas instruments, kas palīdzēja pašvaldībai saņemt vietējo iedzīvotāju skatījumu par novada turpmāko attīstību, jauniem uzņēmējdarbības virzieniem un jaunām pilsoniskām aktivitātēm, kā arī tās laikā veidojās dialogs starp pašvaldības un sabiedrības pārstāvjiem.

Krustpils novada pašvaldības mērķis ir izstrādāt tādas plānošanas dokumentus, kas būtu kā instruments līdzsvarotai novada teritorijas attīstībai, bet to var panākt tikai tad, ja sabiedrība līdzdarbojas un aktīvi iesaistās plānošanas procesā. Līdz ar to ir izveidota attīstības plānošanas dokumentu izstrādes vadības grupa, kurā piedalās novada deputāti un pārvalžu vadītāji, kā arī 5 tematiskās darba grupas, kurās darbojas pagastu pārvalžu vadītāji, nozaru speciālisti (skolu direktori, kultūras darbinieki,

u.c.), NVO pārstāvji, kā arī novada uzņēmēji un iedzīvotāji. 2012.gada martā noritēja vairākas Vadības darba grupas sanāksmes Ilgt-

spējīgas attīstības stratēģijas (periodam līdz 2030.gadam) izstrādē.

Turpinājums 5.lpp.

Sākums 4.lpp.

Sanāksmēs formulēja novada vīziju un stratēģiskos mērķus, kā arī diskutēja par novada stiprām un vājām pusēm, par iespējām, kuras pašvaldība un novada iedzīvotāji var realizēt, un problēmām, ar kurām jārekinās attīstības plānošanas procesā. Vadības grupas dalībnieki definēja arī priekšlikumus telpiskās attīstības perspektīvām, iezīmējot ražošanas un derīgo izrakteņu ieguves vietas, nozīmīgākos tūrisma objektus, lauksaimniecības un mežsaimniecības teritorijas, iespējamās apdzīvotības struktūras izmaiņas, transporta un maģistrālo tīkla attīstību un citas telpiskās struktūras iespējamās attīstības scenārijus.

Aprīlī tematiskajās darba grupās paredzēts identificēt esošās problēmas, izvirzīt uzdevumus un noteikt konkrētas rīcības dažādu jomu attīstībai Krustpils novadā (sports, dro-

Krustpils novada attīstības plānošanas dokumentu pilnvērtīga izstrāde nav iedomājama bez sabiedrības līdzdalības, tādēļ ikviens novada iedzīvotājs, uzņēmējs vai interešu grupa ir laipni aicināti sniegt savus priekšlikumus par potenciālajiem novada attīstības virzieniem, teritorijas izmantošanas veidiem un dažādu problēmu risināšanas iespējām, vē-

šoties Plānošanas un attīstības nodaļā vai arī savā pagastā pie pārvaldes vadītāja.

Inga Širina,

Plānošanas un attīstības nodaļas vadītāja

šība, izglītība, tehniskā infrastruktūra, uzņēmējdarbība, sociālā aprūpe, u.c.). Sadarbībā ar pagastu pārvalžu vadītājiem ir apzināti tematisko darba grupu sastāvi, kas kopā sastāda ap 100 dalībniekiem – dažādu interešu grupu pārstāvji no visiem novada pagastiem.

Valsts autoceļi joprojām gaida labākus laikus

23. februārī Krustpils novadā viesojās „Latvijas Valsts ceļu” vadītājs Ivars Pāže, tīkoties ar Krustpils novada un tuvāko pašvaldību pārstāvjiem. Tikšanās iemesls bija pārrunāt valsts autoceļu būvniecības un uzturēšanas patreizējās aktualitātes.

Valsts finansējums 2012. gadā ir samazināts gan valsts, gan pašvaldību autoceļiem. Lielu daļu piešķirtā finansējuma nākas izlietot ceļu tīrīšanai ziemā, kā arī bedrīšu lāpīšanai pavasarī. Šī ziema ir īpatnēja ar to, ka

lielākais darbu apjoms ceļu tīrīšanai un kaisīšanai bija jāveic Kurzemes nevis, kā ierasts, Latgales un Vidzemes reģionos.

Grants ceļu asfaltēšanā šobrīd mums tuvākajā apkaimē galvenās prioritātes ir Aizkraukles – Jēkabpils ceļa asfaltēšanas pabeigšana (Sēlpilī) un paredzētais Siliņu – Aknīstes autoceļa asfaltēšanas projekts.

Uz Krustpils novadu attiektos jaunā tilta būvniecība pie Bebru mikrorajona, kur labajā krastā tilta pievadceļi atrastos mūsu teritorijā. Pa-

redzamais Jēkabpils apvedceļš, kurš no Aiviekstes tilta caur Rugātniekiem, gar Variešiem un Jaunomuižu vestu uz Daugavpils šoseju, jāpabeidz līdz 2019. gada 1. janvārim. Šis projekts, tāpat kā daudzi citi līdzīgi Latvijā, tiktu būvēts ar Eiropas Savienības līdzfinansējumu.

Ivars Pāže izteicās, ka situācija autoceļu nozarē varētu uzlaboties, ja tiktu atjaunots Valsts autoceļu fonds, kur ieskaitītu līdzekļus no degvielas akcīzes nodokļa.

Spodris Bērziņš

Biedrības “Lauku partnerība Sēlija” paziņojums

Biedrība „Lauku partnerība Sēlija” izsludina atklātu pirmās kārtas projektu iesniegumu pieņemšanu Lauku attīstības programmas 2007.-2013.gadam 4.ass 411.pasākumā „Konkurētspējas veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā” un ceturtais kārtas projektu iesniegumu pieņemšanu 413.pasākumā „Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā” atbilstoši Ministru kabineta 2011.gada 04.oktobra noteikumiem Nr.764 „Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku attīstībai pasākumā „Konkurētspējas veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā” un pasākumā ”Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā” vietējās attīstības stratēģijas „Lauki – vide, kur vērts dzīvot” īstenošanai.

Projektu iesniegumu pieņemšanas laiks - no 2012.gada 23.aprīļa līdz 2012.gada 23.maijam – līdz plkst.17.00.

411.pasākuma pirmajai kārtai piešķirtais atbalsta apmērs – 45 872,78 LVL, 413.pasākuma cetur-

tajai kārtai piešķirtais atbalsta apmērs – 104 897,62 LVL.

Projekta iesniegumu pieņemšana notiks šādās rīcībās - 411.pasākumā:

1. „Lauksaimniecības produktu ražošana, pirmapstrāde, iepakojšana”, rīcībai piešķirtais atbalsta apmērs – LVL 20 000,00. Rīcībā nevar saņemt atbalstu, ja saņemts atbalsts LAP 2007.-2013. gadam 1. ass 121.pasākumā „Lauku saimniecību modernizācija”.

2. „Lauksaimniecības produktu pārstrāde, pirmapstrāde mājas apstākļos, iepakojšana”, rīcībai piešķirtais atbalsta apmērs LVL 25 872,78.

Rīcībā nevar saņemt atbalstu, ja saņemts atbalsts LAP 2007.-2013. gadam 1. ass 123.pasākumā „Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana”.

413.pasākumā:

1. „Drauga roka izaugsmei”, rīcībai piešķirtais atbalsta apmērs – LVL 19 362,64.

3. „Lauku dzīvesziņa - skaidrākai un ērtākai dzīves videi”, rīcībai piešķirtais atbalsta apmērs – LVL 25 060,32.

5. „Veselība un sports – saudzē sevi un vidi”, rīcībai piešķirtais atbalsta apmērs – LVL 35 941,15.

7. „Sabiedrisko centru attīstība”, rīcībai piešķirtais atbalsta apmērs – LVL 10 630,39.

8. „Mantojums”, rīcībai piešķirtais atbalsta apmērs – LVL 13 903,12.

Informācija par apmācību semināru tiks publicēta laikrakstā „Brīvā Daugava”.

Ar vietējās attīstības stratēģiju un Rīcības plānu var iepazīties Lauku atbalsta dienesta mājas lapā www.lad.gov.lv, biedrības mājas lapā www.partneribaseliija.lv, kā arī iepazīties ar vietējo attīstības stratēģiju un iesniegt projekta iesniegumus var biedrības „Lauku partnerība Sēlija” birojā darba dienās no plkst.9.00 līdz plkst.17.00 Skolas ielā 16a, Aknīstē, Aknīstes novadā, LV-5208, kontaktpersona Skaidrīte Medvecka, tel. 65236604, 26590352, e-pasts: sk_medvecka@inbox.lv.

Ir iespēja iesniegt projekta iesniegumu arī elektroniska dokumenta formā, parakstītu ar elektronisko parakstu un apliecinātu ar laika zīmogu Elektronisko dokumentu likumā noteiktā kārtībā. To iesniedz Lauku atbalsta dienestā šajā sludinājumā norādītajā termiņā. Elektroniskā pasta adrese - lad@lad.gov.lv.

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Turpinās Krustpils novada skolu informatizācijas projekts

Gandrīz trīs gadus Krustpils novada skolas gaida datorus, kurus ERAF projekta “Izglītības iestāžu informatizācija” (Nr. 2009/0355/3DP/3.2.2.1.2/09/IPA/VIAA/559) ietvaros sākotnēji bija plānots saņemt jau 2010. gadā. Tikai 2011.gada nogalē noslēdzās Izglītības un zinātnes ministrijas rīkotais iepirkums un izveidojās situācija, ka projekta īstenošanas laikā (kopš 2009.gada) ir mainījušies projekta labuma guvēji – Variešu sākumskola tika reorganizēta, apvienojot to ar Liepenes pamatskolu. Līdz ar to mainījās arī iegādājamo informācijas un komunikācijas tehnoloģiju vienību skaits.

2012.gada martā Krustpils novada pašvaldība saņēma Izglītības un zinātnes ministrijas lēmumu, kurā tika saskaņoti projekta iznākuma rādītāji, nosakot, ka ERAF projekta “Izglītības iestāžu informatizācija” ietvaros 4 Krustpils novada pašvaldības skolas tiks apgādātas ar 13 stacionārajiem un 8 portatīvajiem datoriem, kā arī ar 4 multimediju tehnikas komplektiem.

Plānots, ka portatīvie datori un multimediju tehnikas komplekti Krustpils novada skolām - Vīpes, Mežāres, Sūnu un Liepenes pamatskolām - tiks piegādāti aprīlī. Projektu plānots īstenot līdz 2012.gada 30.jūnijam, līdz ar to projekta iegūtie rezultāti jau nākamajā mācību gadā pozitīvi ietekmēs skolniekus, kuri mācās minētajās skolās, jo skolām tiks radīta iespēja efektīvi organizēt mācību procesu, nodrošinot informācijas un komunikācijas tehnoloģiju izmantošanu, tādā veidā uzlabojot izglītības kvalitāti un sekmējot skolēnu motivāciju mācīties.

Informāciju sagatavoja

Plānošanas un attīstības nodaļas vadītāja

Inga Širina

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Turpinās ESF projekta „Būvzinženiera piesaiste Krustpils novada pašvaldībā administratīvās kapacitātes paaugstināšanai” ieviešana

Kopš 2010.gada novembra Krustpils novada pašvaldība īsteno ESF finansētu projektu „Būvzinženiera piesaiste Krustpils novada pašvaldībā administratīvās kapacitātes paaugstināšanai” (Nr.1DP/1.5.3.1.0./10/IPA/VRAA/107/044.). Projekta mērķis ir paaugstināt Krustpils novada pašvaldības administratīvo kapacitāti, piesaistot speciālistu sekmīgai un efektīvai pašvaldības funkciju nodrošināšanai. Projekta ietvaros pašvaldībā tika piesaistīts speciālists – būvzinženieris, kurš no 2011.gada gada 5. aprīļa nodrošina novadā notiekošo būvniecības norišu tehniskās specifikācijas sastādīšanu, būvobjektu apsekošanu dabā, būvdarbu kontrolēšanu atbilstoši LR likumdošanai un būvdarbu līguma nosacījumiem, kā arī pārstāv pašvaldības intereses būvniecības procesā.

Projekta vajadzību noteica intensīvais būvdarbu plāns, sakārtojot publisko infrastruktūru pašvaldībā, jo pašreiz tiek piesaistīts ES finansējums infrastruktūras projektu realizācijai. Šobrīd projektu izstrāde un ieviešana ir vienīgā reālā iespēja stimulēt novada attīstību.

Lai gan ziemas sezonā būvniecības darbu intensitāte samazinās laika apstākļu dēļ, tomēr būvzinženierim darba apjoms ir pietiekams iesniegto projektu tehniskās dokumentācijas izskatīšanā, būvniecības tāmju izstrādē un iesniegto būvniecības tāmju pārbaudīšanā, kā arī apsekojot objektus un nepieciešamības gadījumā veicot defektu aktu sagatavošanu.

Piesaistot pašvaldības darbam būvzinženieri, tiek sekmēta pašvaldības funkciju efektīva nodrošināšana, kā arī pašvaldība spēj pilnvērtīgi izmantot šobrīd pieejamās iespējas infrastruktūras attīstībai, turpinot veiksmīgi piesaistīt ārvalstu finansējumu.

Saskaņā ar Eiropas Sociālā fonda projekta „Būvzinženiera piesaiste Krustpils novada pašvaldībā administratīvās kapacitātes paaugstināšanai” nosacījumiem līdz 2013. gada februārim būvzinženiera amata vienība pašvaldībā tiek finansēta 100 % apmērā no ESF līdzekļiem. Projekta plānotās izmaksas ir 17 218,00 LVL.

Informāciju sagatavoja Inga Širina,
Plānošanas un attīstības nodaļas vadītāja

Kā saņemt izziņu par plānotās darbības atbilstību novada teritorijas plānojumam?

Viena no pašvaldības funkcijām ir pārraudzīt novada teritorijas plānojuma ievērošanu.

Šo funkciju novadā pilda Plānošanas un attīstības nodaļa, konsultējot un sniedzot informāciju par būvniecības, zemes izmantošanas un citas saimnieciskās darbības ieceres atbilstību novada teritorijas plānojumam. Rakstiska informācija izziņas formā tiek sniegta jebkurai fiziskai un juridiskai personai, kura plāno Krustpils novada teritorijā veikt būvniecību vai citu darbību, kas saistīta ar zemes izmantošanu (piemēram, lauksaimniecības zemes apmežošana, meža zemes transformācija uz apbūves

zemi, u.c.). 2011.gadā ir izsniegtas 93 izziņas par plānotās darbības atbilstību teritorijas plānojumam. Liela daļa no tām jeb 26 % izziņu tika izsniegtas dzīvojamo ēku būvniecībai/rekonstrukcijai, 17 % - ēku būvniecībai/rekonstrukcijai lauksaimnieciskās darbības nodrošināšanai, bet 9 % - tūrisma un rekreācijas vietu izveidei.

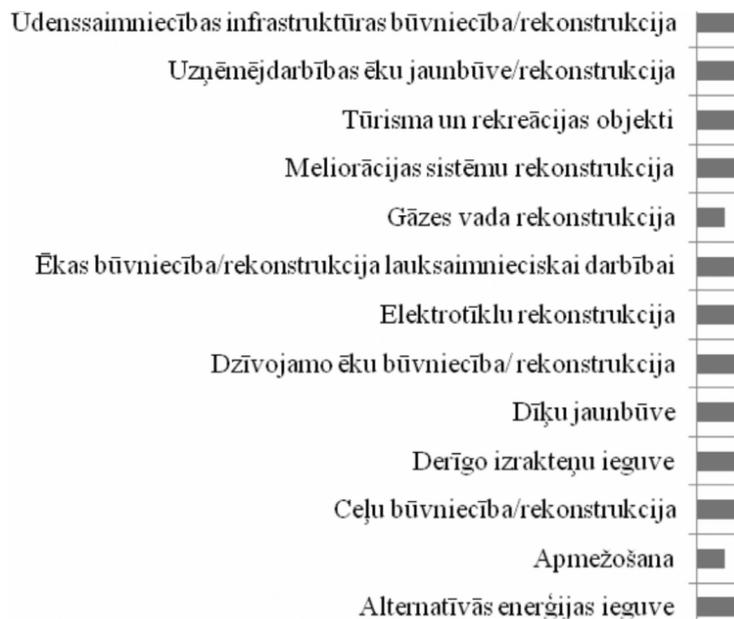
Jāpiebilst, ka **izziņa ir sākotnējais dokuments**, kas nepieciešams būvniecības procesam vai citai darbībai, kas saistīta ar zemes izmantošanu, bet tas **nedod tiesības uzsākt plānoto darbību**.

Lai saņemtu izziņu par plānotās darbības atbilstību novada teritorijas

plānojumam, ir jāiesniedz iesniegums, pievienojot tam zemesgrāmatu un zemes robežu plānu. Iesniegumu iespējams iesniegt gan personiski Plānošanas un attīstības nodaļā vai Kancelejā, gan pa pastu. Tomēr jāpiebilst, ka kontakts klātienē sniedz daudz precīzāku informāciju par personas plānoto darbību, un pakalpojumu ir iespējams sniegt ātrāk un kvalitatīvāk.

Izziņas izsniegšanas laiks vidēji ir 5 dienas, un tas ir maksas pakalpojums (izmaksas – 1 Ls par izziņu).

*Inga Širina,
Plānošanas un attīstības
nodaļas vadītāja*

Un vēlreiz par reklāmām un sludinājumiem

Vēlreiz ir jāatgriežas pie polemikas ar vienu no „Krustpils Novadnieka” lasītājiem par privāto sludinājumu un apsveikumu publicēšanu pašvaldības informatīvajā izdevumā, ko varēja lasīt šī gada februāra numura 4. lappusē.

Par iemeslu tam kalpo Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas vēstule, ko nesen publicēja Latvijas Pašvaldību savienība.

Saskaņā ar šo vēstuli „pašvaldības, lai varētu pildīt normatīvo aktu prasības, var izdot arī savus vietējos laikrakstus vai bezmaksas izdevumus, kuros publicē normatīvajos aktos noteiktus attiecīgus paziņojumus”

Tas nozīmē, ka pašvaldības izdevumā jābūt šādiem dokumentiem:

1. pašvaldības saistošie noteikumi un to paskaidrojuma raksts
2. informatīvs ziņojums (kopsavilkums) par publiskās apspriešanas rezultātiem
3. domes lēmums, kurā izmantoti publiskās apspriešanas rezultāti

4. paziņojums par teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu

5. paziņojums par sabiedrisko apspriešanu

6. informācija par vietu un laiku, kurā vismaz trīs nedēļas var iepazīties ar vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma galīgo redakciju un iesniegt atsauksmes

7. lēmums, ar kuru apstiprina vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu un izdod pašvaldības saistošos noteikumus

8. paziņojums par teritorijas plānojuma izstrādes grozījumu uzsākšanu

9. informācija par vietu un laiku, kur var iepazīties ar vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma grozījumu pirmo redakciju

10. paziņojums par detaļplānojuma izstrādes uzsākšanu

11. paziņojums par detaļplānojuma sabiedrisko apspriešanu

12. lēmums, ar ko apstiprināts detaļplānojums un izdoti pašvaldības saistošie noteikumi

Attiecībā uz privātpersonu un juridisko personu sludinājumiem un reklāmām pašvaldības izdevumā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas viedoklis ir šāds: „privātpersonu sludinājumu vai reklāmas publicēšana ir atkarīga no attiecīgā sludinājuma vai reklāmas satura un tā sasaistes ar pašvaldību funkciju pildīšanu. Publicējamo sludinājumu vai reklāmas saturam jābūt saistītam ar pašvaldības darbības būtību un tās autonomajām funkcijām”.

Tāpat saskaņā ar Pašvaldību likuma 15. pantu pašvaldības ir tiesīgas veicināt saimniecisko darbību savā teritorijā, kas nozīmē arī tās teritorijā esošo uzņēmumu piedāvāto preču vai pakalpojumu reklāmu vai arī ārpus novada teritorijas esošo uzņēmumu preču vai pakalpojumu reklāmu, kas veicinātu saimniecisko rosību novada teritorijā. Ko tas nozīmē turpmāk? Reklamēsim savus uzņēmumus, kas ražo dažādas preces vai sniedz pakalpojumus, piedāvā darba vietas, bet

atteiksim sludinājumus, teiksim, vēlmei iegādāties vai pārdot nekustamo īpašumu.

Par privātiem sludinājumiem vai apsveikumiem ministrijas vēstulē ir minēts: „pašai pašvaldībai ir jāseko līdzi tam, cik lielā mērā pašvaldības rīcība atbilst pašvaldības iedzīvotāju interesēm, proti, vai publicējot privāta un komerciāla rakstura sludinājumu pašvaldības laikrakstā, šādu sludinājumu saturs ir saistāms ar pašvaldības darbības būtību un tās autonomajām funkcijām, papildus arī vērtējot to, vai atsevišķos gadījumos privāta un komerciāla sludinājuma publicēšana pašvaldības laikrakstā nepamatoti neierobežo citu komersantu intereses”.

Tāpēc, cienījamie lasītāji, pārdomāsim, vai mūsu privātais sludinājums vai apsveikums labāk neiederētos reģionālajā laikrakstā, kuru piedāvājums mūsu apkaimē ir pietiekams.

Spodris Bērziņš

Krustpils novada pašvaldības pārstāvji iepazīstas ar Pļaviņu Jauniešu iniciatīvu centra „Ideja” pieredzi

22. martā Krustpils novada pašvaldības speciālisti domes priekšsēdētāja vietnieces Kornēlijas Brūniņas vadībā apmeklēja Pļaviņu Jauniešu iniciatīvu centru „Ideja”.

Vizītes mērķis - iepazīties ar kaimiņu pašvaldības pieredzi darbā ar jauniešiem. Centra vadītāja Ināra Upeniece piedāvāja ieskatu par Jauniešu centra tapšanu, ko ar Pļaviņu pilsētas domes lēmumu izveidoja 2008. gadā. Sākotnēji centrs aizņēma divas telpas vienā no kādreizējā Pļaviņu vidusskolas korpusiem. Pakāpeniski, īstenojot vairākus projektus, tika apgūtas arī pārējās telpas (kopā ar sākumskolas vecuma bērnu rotaļu un attīstības centru „Pepija”). Jauniešu brīvā laika pavadīšanai uzstādīti sporta treniņi, galda futbols un hokejs, biljards. Centra vadītāja atzīst, ka inventārs strauji nolietojas un tāpēc regulāri jādomā par tā atjaunināšanu. Laba ideja ir piesaistīt pašus jauniešus

inventāra uzstādīšanā – attieksme uzreiz kļūst rūpīgāka. Tāpat regulāri notiek dažādi tematiskie pasākumi, arī talkas. Kā būtisku ieguldījumu Ināra Upeniece atzīmē darbu ar grūti audzināmiem pusaudžiem, ar neatlaidīgu un ieinteresētu attieksmi bieži izdodas novērst to nostāšanos uz noziedzības ceļa.

Šobrīd notiek darbs, meklējot iespējas iesaistīt dažādās aktivitātēs arī lauku – Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas jauniešus. Tās nav iedomājams bez atbalsta punktiem uz vietām.

Vizīte deva ierosmi un vērtīgas idejas līdzīga darba aizsākšanai Krustpils novadā, kur notiek meklējumi jaunatnes iesaistīšanai dažādās aktivitātēs. Katrā ziņā darbs ar jaunatni nozīmē to piesaistīšanu savam novadam, savam pagastam.

Spodris Bērziņš

Tinūžu izstādē „Sveiciens no frontes: latviešu leģionāru vēstules” - arī Krustpils novadpētnieku veikums

Godinot latviešu karavīru piemiņu, šī gada 16. martā Ikšķiles novada kultūras mantojuma centrā „Tinūžu muiža” atklāja latviešu leģionāru vēstules izstādi „Sveiciens no frontes: latviešu leģionāru vēstules”.

Latviešu leģionāriem veltīta izstāde tiek rīkota jau otro gadu, tajā būs apskatāmas no frontes sūtītās latviešu leģionāru vēstules, apbruņojums, formas un fotogrāfijas. Izstāde stāsta par karavīru sajūtām, cerībām un likteņiem.

Izstādes kurators Kaspars Špēlis par izstādi saka: ”Otrajā pasaules karā krita vairāk nekā 50 tūkstoši mūsu karavīru, kuri bija spiesti dienēt Vācijas armijas sastāvā. Šiem vīriem cīņa turpinājās arī pēc kara – daudzi tika represēti, iznīcināti un saukti par „Latvijas nodevējiem”. Vairāk nekā pēc 60 gadiem viņi vēl aizvien ir spiesti cīnīties pret meliem un pazeļojumiem, bet vienīgais, ko viņiem var pārnest, ir Latvijas un savas tautas mīlestība. Vai šiem mūsu kritušajiem karavīriem par to nevajadzētu atdot pienācīgu cieņu?”

Izstāde darbojas Ikšķiles novada kultūras mantojuma centrā „Tinūžu muiža” no 16. līdz 30. martam. Ievērojamo devumu izstādes tapšanā sniedza Krustpils novadpētnieki Oļģerts Stalidzāns, Jānis Amats un Guntis Ozoliņš. Gan daļa no izstādes ekspozīcijas, gan leģionāru gaitas ilustrējošās vēstules no frontes ir apzinātas un saglabātas tieši mūsu novadā. Paldies par to mūsu vēstures entuziastiem.

Izstādes tapšanu atbalstīja arī Ikšķiles novada pašvaldība, A. Daģis, M. Sarma un kara vēstures rekonstrukcijas klubs „Redut”.

*Raksts sagatavots
ar Ikšķiles kultūras
mantojuma centra
„Tinūžu muiža” atbalstu*

No ierindnieka līdz vada komandierim

Esmu dzimis 1922. gada 17. februārī Rēzeknes apriņķa Atašienes pagastā. No 1932. līdz 1937. gadam mācījos Ļaudonas sešklasīgajā pamatskolā. Pēc skolas beigšanas strādāju turpat Ļaudonas pagastā par laukstrādnieku.

Sākās karš. Kopā ar draugu Robertu Zālīti no Medņu Melderēm bijām nolēmuši brīvprātīgi iestāties vācu armijas izpalīgos. Taču tēvs nolēma citādi un nedeva atļauju, tā ka no tā nekas neiznāca. Nekas jau arī spožs tajos izpalīgos nebija, vairāk ar lāpstu būtu bijis vien jāstrādā.

Pienāca 1943. gada 28. jūnijs. Mani no Ļaudonas pagasta „Zeltiņu” mājām izsauca uz iesaukšanas komisiju Ļaudonā. No turienes tad arī tiku nosūtīts uz 15. divīzijas 32. pulku Paplakā, kuru komandēja pulkvedis Arvīds Krīpens. Sākās apmācības, kuras gan ilga nepilnu mēnesi. Jau augusta sākumā izbraucām uz fronti Volhovā.

Volhovas purvs. Visapkārt gara zāle, gandrīz cilvēka augumā. Ceļi būvēti no bērzu apaļkokiem – tā sauktie knipel-dambji. Tuvākā apdzīvotā vieta Krečno. No turienes uz frontes līniju pa purvu uzbūvēts bāniša dzelzceļš. Ar to piegādā karavīriem municiju, pārtiku. Kad bānītis ripo, viss sliežu ceļš tā vien līgojas. Dzīvojam bunkurā „Latgale”. Divas stundas jāstāv sardzē, divas – nomodā

bunkurā un vēl divas atvēlētas gulēšanai. Kaut gan, kas tā par gulēšanu. Bieži vien no bunkura jāsmel ūdens. Purvā kā jau purvā. Stāvēt sardzē, vienmēr uzmanīgi vēroju ierindnieka pozīcijas. Tikko manū vismazāko kustību – tūlīt šauju. Kādu dienu atklāju, ka sarkanarmieši pa nakti eglē, netālu no mūsu pozīcijām, ir ierīkojuši novērošanas posteni. Sāku to intensīvi apšaudīt, bet skatos, lodes no kaut kā atlec. Vēlāk, kad sarkanarmieši posteni bija pametuši, aizzagos līdz eglei, lai aplūkotu, kas tur ir. Sarkanarmieši kokā bija uzstiepuši lielu bruņu plāksni. Vispār pašaudīt iznāca tik bieži, ka savu šauteni dabūju nomainīt pret jaunu. Tai bija izšauts stobrs. Atceros, ka vienā septembra dienā devāmies trieciēnā sarkanarmiešu pozīcijām. Uzbrukumā veda leitnants Ziediņš. Mūsu grupa šajā kaujā zaudēja septiņus cilvēkus. Viens no viņiem bija sešpadsmitgadīgs puisis Birkenbaums no Rīgas – brīvprātīgi iestājies leģionā. Skrēja nepieliecies un dabūja vēderā lodi, no kā arī mira. Kas gan sešpadsmit gadu puika par karotāju. Pēc trieciēna bunkurā atgriezāmies vairs tikai trīs. Atkāpšanās kaujās no Volhovas neiznāca piedalīties, jo oktobrī smagi saslimu un mani nosūtīja uz hospitāli Lugā.

Mūsu 32. pulks piedalījās kaujās arī pie Veļikajas upes. Šeit pulku komandēja majors Vilis Hāzners. 1944. gada 22.

jūnijā pēc artilērijas viesuļuguns sarkanarmiešiem izdevās forsēt Veļikajas upi starp diviem ezeriem un izsist mūsu 9. rotu, kurā es dienēju, no pozīcijām augstienē. Šo augstieni latviešu karavīri bija iesaukuši par Jāņa kalnu. Mēģinājām augstieni pretuzbrukumos atgūt. Skrienu uzbrukuma priekšgalā. Aiz manis divi skrejoši karavīri pakrīt ievainoti. Izsauca mīnmetēju uguni un nokļūstu līdz ierakumiem. Man priekšā viens sarkanarmietis ierakumā uzspridzinās ar granātu. Nākas tomēr atkāpties. Viens no ievainotajiem miris, otru iznesam. 10. jūlijā sākas jauns sarkanarmiešu uzbrukums. Sākam atkāpšanos. Pie Mihejevas sādžas man plecā trāpa lode. Tieku nosūtīts uz hospitāli Jelgavā.

Pēc atveseļošanās no Jelgavas jādodas ceļā uz Vāciju. Esam Sominas pilsētīnā, netālu no Dancigas. Jānoņem no formas tērpa SS zīmotnes, jo sveštautiņu karavīriem ar tām Vācijā staigāt ir aizliegts. Šeit Sominā man pasniedz II pakāpes Dzelzs krustu un kā piedevu 100 cigaretes. Paaugstina par kaprāli. Atvaļinājumā gan nepalaiž, jo vācu armijai šai laikā jau klājas gauži bēdīgi.

1945. gada 17. janvārī no Vācijas atgriežos dzimtenē – Liepājas pilsētā. Kaujās Kurzemē piedalos 19. divīzijas 43. pulkā seržanta pakāpē kā vada komandieris. Iznāk pakarot pie Džukstes, Lestenes, Zebres ezera, Blīdenes.

Ziema Kurzemes frontē. Esam izlūkojuši, ka pretim mums atrodas kādi 10 krievu bunkuri. Nolemjam tos iznīcināt. Naktī, paņēmuši „tanku dūres”, dodamies to virzienā. Pēc norunātā signāla atskan sprādzieni un mēs metamies atpakaļ uz saviem ierakumiem. Darbiņš padarīts. No krievu puses sākas jucekļīga šaušana. Netālu no ierakumiem sajūtu pa kājām spēcīgu triecienu. Nodomāju – nu esmu ievainots. Kad pēc uzbrukuma atgriežos bunkurā, no savām ziemas biksēm izkratu vismaz sauju PPŠ automāta ložu. Šoreiz bija palaimējies.

Kādu vakaru pie Zebres ezera ar savu vadu eju trieciēnā krievu pozīcijām. Pēkšņi uz mums sāk šaut mīnmetēji. Vairāki vīri pakrīt ievainoti. Skatos, vads sāk atkāpties. Stāvu visā augumā, mierīgs mīnu sprādzienos un kļiedzu: „Puiši, atpakaļ! Paņemt ievainotos!” Mani puiši atgriežas, savāc ievainotos un atgriežamies savos ierakumos.

21. martā sēžam pie Blīdenes bunkurā un smēķējam. Pār mums gāžas artilērijas lādiņu un mīnu viesuļuguns. Esmu nosmēķējis jau kādas trīs cigaretes, kad jūtu, ka pār bunkuru kaut kas pārskien. Saucu – puiši, aiz manis! – un metos no bunkura ārā. Pārējie bunkurā aizkavējas, bet mani ievaino ar granātas šķembu. Nogūļu hospitālī Ugālē līdz 8. maijam.

8. maijā dodos meklēt savu daļu uz Vāni, Kabili. Neatrodu. Kopā ar vācu karavīriem atgriežos Ugālē, braucot uz lielgabala. Šeit, Ugālē, man vismaz ir pazīstami cilvēki. Mežā pie kādas zīmīgas priedes noslēpju savus apbalvojumus un personīgo ieroci – pistoli „Parabellum”. 14. maijā mani sagūsta sarkanarmiešu patruļa. Tālāk sekoja gūstekņu nometnes Zūrās, Ventspilī un kara tribunāla spriedums Ļeņingradā par 10 gadiem ieslodzījumā.

Piezīme. Leģiona seržants Ēvalds Birnītis kara gaitas sāka 15. divīzijas 32. pulka 3. bataljona 9. rotā. Kurzemes kaujās piedalījās 19. divīzijas 43. pulkā. No Ventspils gūstekņu nometnes tika nosūtīts uz Ņevskaja Dubrovku, kur atradās līdz 1945. gada septembrim, pēc tam līdz kara tribunāla spriedumam 25. oktobrī – Ļeņingradas cietumos „Baltā māja” un „Krusti”. Notiesāts pēc 58-1a panta „par dzimtenes nodevību”. Izsūtījumā Arhangeļskas apgabala nometnēs „Aleksejeva 1”, „Jarceva”. Atbrīvots 1954. gada 28. jūnijā. 1954. – 1955. – būvstrādnieks kolhozā „X kongress”, 1955. – 1969. – mežstrādnieks, 1969. – 1982. – strādnieks kolhozā „Čiņa”. Mūžībā aizgājis 2007. gada 13. jūlijā. Apglabāts Variešu pagasta Trākšu kapsētā.

Mazā meža bunkurītī

(Fragments no Alfrēda Auziņa atmiņu stāsta)

Ar steigu tuvojās pavasaris. Ievainotajiem ievainojuma vietas bija sadzijušas un kādā dienā tika noņemts gipsis. Tagad sākās rokas vannošana un dažādas kustības un vingrinājumi ar automātu rokās un citādi. Tā bija pienācis maija mēnesis.

Un kādā no dienām sākām kustību – uzbrukām Vietalvas dzimnāvam ar tādu „vietēja rakstura” apšaudi ar dzimnavu sardzi – *istrebiķeļiem*. Pievakarē apmeklējām Vietalvas centru, „iepirkāmieš” veikalniņā. Mūsu rokās krita arī divi *istrebiķeļi* un kāds krievs, kura krūtis bija nokarinātas ar dažādiem medaļu ripuļiem. *Istrebiķeļi* bija bez ieročiem. Atstājot Vietalvu, jo bija jau novakare, *istrebiķeļu* komandai tika jautāts, vai viņi zina tādu dziesmu kā „Dievs, svētī Latviju” – *istrebiķeļi* atbildēja apstriproši, bet krievs nesaprata. Tad viens no *istrebiķeļiem* teica – „Ko tu izliecies, tu latviski runā tāpat kā mēs.” Tas nu Briedim bija kā „uguns pakulās”, un nākamajā mirklī krievs jau bija pāri ceļam tur esošajā dīķī. Viņš gan gribēja pretoties, bet drīz vien atradās zem ūdens. Izvilks no ūdens, viņš gan mazliet stostījās, bet runāja latviski. Kompānija tika nostādīta uz ceļa un notupināta uz ceļiem, rokas saliktas lūgšanai un paceltas krūšu augstumā. Un tad pēc komandas sāka dziedāt „Dievs, svētī Latviju” – sākās viņa samērā klusi un bailīgi, bet pēc Brieža – Stiprāk! – skanēja tīri braši. Mēs aizmugurē klusi

atgājām. Pie mājas apstājāmies noskatīties nobeigumu. Pirmais bija krievs, kas, ātri pametis acis apkārt, lēca kājās un pazuda blakus esošā dārza krūmājos. *Istrebiķeļi* lēnām piecēlās un pa ceļu devās prom, pēc tam izšķīrās katrs uz savu pusi. Kā vēlāk stāstīja, tad viņi nākamajās dienās esot aiznesuši ieročus un apliecības un uzliukuši priekšniecībai uz galda, teikdami, ka viņi negribot, lai viņi tiktu iznīcināti ar visām ģimenēm. Tas trādi-rīdi iepriekšējā dienā pa Vietalvu nebija bez nodoma, bet gan mēģinājums izprovocēt Pļaviņu čeku, lai viņi brauktu uz notikuma vietu.

Un tāpēc Pļaviņu čekistus gaidīt nākamajā dienā agri no rīta bijām uz Odzianas – Pļaviņu ceļa. Ieņēmām pozīcijas jau ar mazu gaismiņu un bijām tur sešpadsmit stobri – vācu „zāģis”, krievu patšautene, divas vācu pusautomātiskās šautenes un automāti. Nogaidījām līdz vēlai pēcpusdienai, taču neko nesagaidījām. Briedis bija nodomājis apmeklēt savus piederīgos – māti, trīs gadiņus veco dēlu Juri un pie viena arī sievu Ermu. Kādā no nākošās dienas vakariem bijām pie Kaļķīšiem, tas ir, pie viņa mājas. Pēc satikšanās Briedis bija dikti satraukts, jo kāds viņa attāls radnieks, pēc Brieža izteiciena, tagad *istrebiķeļs*, esot apmeklējis viņa mājas un bijis dikti rupjš un nelietīgs uzvedībā pret viņa māti. „Man ar viņu jāaprunājas,” teica Briedis, kad devāmies tālāk. Pa ceļam viņš satikās ar sakarnieci Emu, caur kuru tika meklēti sakari ar Ru-

dzātu grupu, kurā sākotnēji bijis arī Bogomazs.

Vēl pirms aiziešanas pienāca ziņa, arī no nezināmiem avotiem, ka grupas iznīcinātāji esot bijuši tie paši rudzātieši, ar kuriem satikāmies maija mēneša beigās Krustpils – Medņu mežos. Jau esot Medņu pusē, radās pavisam negaidīta izdevība satikties ar kādu savu paziņu. Viņš gan teica, ka jau labu laiciņu esot mani centies satikt, bet arvien viņa centieni bijuši neveiksmīgi. Sarunājoties, ko apskatījām, bija Krustpils turgus laukums. Viņam esot gadījies tur būt tanī laikā, kad tie apkautie tur gulējuši. Viņa sapratnē tie bijuši burtiski nokauti. No visiem viņš esot pazinis vienīgi Teodoru Šmitu, ar kuru bijušas kopīgas skolas gaitas un vēlāk arī dziedājuši vietējā korī. Beidzamajā laikā bijis kora diriģents. Nu jau apzināti trīs. Viens gan esot briesmīgi sakropļots, lai turētos kopā, esot bijis sasiets ar metāla vadiem. (Tikai gadu vēlāk, kad uz apsūdzēto sola sēdēju kopā ar Bogomazu, uzzināju, ka tas ir bijis Avotiņš Arnolds.) Tā tur stāvēt un apskatot gulošos, esot pienācis kāds formā un krievu valodā jautājais, vai kādu nepazīstot. Atbildēju noraidoši un savukārt jautāju, kas viņi tādi. Atbilde bija – bandīti. Saruna tālāk novirzījās uz notiekošo pašu apkārtnē, uz masveidīgajiem arestiem un cilvēku iesaistīšanu ziņotāju – stukaču darbībā. „Ko tu pats domā darīt?” viņš man pēkšņi jautāja. Tiesām stāvoklis bija neapskauzams. Ar vienu rāvienu bija nogriezti visi sakari

un sakarnieki apcietināti. Arī atbalstītāji, kādi vēl bija brīvībā palikuši, kratījās no mums nost, pacenšoties par sevi gādāt, viņi teica, mums ir ģimenes, mums ir bērni. Ir pagājis jau vairāk kā gads, kā karš ir beidzies, turpināja mans paziņa, bet no mūsu draugiem aizjūriēšiem netiek darīts nekas mūsu labā un sarkanie mūsu zemītē rīkojas arvien briesmīgāk, arvien nežēlīgāk un despotiskāk. Viņam jau esot radusies doma, ka mēs esam pārdoti un izpārdoti un norakstīti. Tāpēc pašiem vien būs jācīnās tālāk pa visu šo mūklāju. Un tad – kāpēc gan šobrīd neizmantot Eglīša uzsaukumu, jo viņa skatījumā un sapratnē tā esot vēl vienīgā izredze un iespēja izdzīvot. Turpināt bruņotu pretošanos bez palīdzības un atbalstītājiem esot tīrā pašiznīcināšanās. Viņiem, čekistiem, spēka pietiks, bet mums viņi iešot arvien mazumā. Ne jau viegli bija nolikt vīriem ieročus Kurzemē, bet ir jāprot zaudēt pārspēka priekšā. Šķiroties novēlējām viens otram spēku un izturību – kā viņš pats teica – mums ir jāizdzīvo! Dažas dienas iepriekš mežā satikām kādu sievieti – kad apturējām, sieviete izrādījās vīrietis, Latvijas laika robežsargs, vārdā Roberts. Nu bijām trijātā. Roberts pēc kara beigām no Kurzemes bija atgriezies pie savējiem un dzīvoja slēptu dzīvi. Mēs ar savu darbību ne reizi vien bijām viņiem sagādājuši rūpes un satraukumu. Kad atgriezos, tūlīt sākām apspriest manas paziņas izteikto domu par legalizāciju. Mūsu domas dalījās, taču nevienam no mums nebija ko ieteikt, kas solītu kaut kādas izredzes nākotnē. Tā pagāja nakts, un nākošās dienas pievakarē Roberts aizgāja, lai apspriestos ar sievu. Palikuši divatā, dalījāmies domās par nākotnes

izredzēm, taču arvien atdūrāmies uz čekistu pārspēku. Pārņāca Roberts. Ar sievu bijusi gara un smaga saruna, tomēr arī viņa piekritusi, ka posts un nelaime vien priekšdienās esot saredzama. Pašās pirmajās dienās droši vien mums likšot mieru, bet nākotnē jau nu brīvībā neatstās. Cietums un Sibīrija neizbēgami. Viņa aizbraucot pie paziņas Rīgā par visu tā īsti konsultēties, un pēc pāris dienām tad jau redzēs. Tā arī bija. Kad pēc dažām dienām atkal Roberts atgriezās no kārtējā gājiena, viņš atnesa sev līdzī trīs Eglīša uzsaukuma lapas. Roberta sieva kopā ar Jūlija Vanaga māsu Mariju, ar kuru bija draudzēties, bijušas pie pašā Eglīša, un tagad bija mūsu pašu jā vai nē. Vēl, lai izšķirtos, vilkām lozes. Ar divi pret vienu bija par izešanu. Jau krēsloja, kad ar smagu sirdi tuvojamies mežmalai. Pa nakts melnumu nomazgājāmies, noskuvāmies un uz rīta pusi sākām ceļot zirga aizjūgā. Mūs pavadīja Roberta sieva un Jūlija Vanaga māsa Marija. Krustpili iebrāucām vēl priekš astoņiem, tā, ka laiciņu vēl vajadzēja uzkavēties, līdz iecirknis būs atvērts. Un tad tuvojamies galapunktam. Sajūta bija riebīga, it kā tūlīt, tūlīt visam būs beigas. Priekštelpā dežurāntam sievietes pieteica sevi un arī mūs – tas mums uzmeta briesmīgu skatienu un iemetās blakus telpā. Pēc nedaudz mirkļiem tās pašas durvis atvērās un tanīs stāvēja čekistu virsnieka formā neliela auguma vīrietis – kā vēlāk uzzināju, pats iecirkņa priekšnieks. Tā izbeidzās manas meža brāļa gaitas.

Atmiņas apkopojā
Guntis Ozoliņš

Kara feldšera Pētera Upīša dienasgrāmata

(Dzimis Ungurmuīžas pagasta ”Stintēs”)

Mans ložu gads nāca 1917. Biju nobraucis tālu uz aizenbānu, seši simti verstis aiz Petrogradas. Pienāk pavēle, ka 7. augustā, t.i. 1915. gadā, visiem dzimušiem 1896. gadā, jāierodas kara paklausības valdēs.

Bija jāatstāj savs amats un jānobrauc uz dzimteni. 11. augustā nokļuvu mājās un atrodu tās un apkārtni diezgan šausmīgā stāvoklī. Apkārtnē liela bēgļu kustšanās, no vakara puses lielgabalu rūkšana, Kreicburgā automobiļu un zaldātu kustšanās, kara operācijas diezgan

tuvu. Žēli dzimteni atstādams, 13. augustā nobraucu uz Dvinsku. Tapu pieņemts 20. augustā, pie kam divi reizes nobraucu vēl līdz mājām no Dvinskas. Jāpiezīmē, ka 20. augustā notika no aeroplānēm bumbu mešana, kas nobeidzās ar upuriem. 1. septembrī

tapu nosūtīts uz Gomeļu, uz 39. „maršvo” bataljonu. Pirmās dienas parādījās ļoti nepatīkamas, tā, ka gandrīz priecīgs nebiju ar savu dzīvi. 13. septembrī tapām nosūtīti uz Jelņu, uz 258. bataljonu, un, kā bija dzirdams, priekš papildināšanas, un tad kopā ar vecajiem zaldātiem

uz pozīcijām. Ap 28. septembri nobraucām Jelņā. Jau bija vakars, kad nogājām uz sādžu, saucamo „Kasarinsku”. Šeit mūs visus izkaisīja pa sādžu. Es ietiku labā vietā, vienā mājā ar komandieri, kur biju par skrīveri. Domājām katru dienu, kas uz priekšu būs. Drīzi atnāca pavēle, lai izņem priekš ucebnās komandas no katras rotas zināmu skaitu cilvēku. Es arī piedalījos iet ucebnā komandā, nēlaiž rotas komandiers.

Turpinājums 8.lpp.

Kara feldšera Pētera Upīša dienasgrāmata (Dzimis Ungurmuīžas pagasta "Stintēs")

Sākums 7.lpp.

Otrā dienā pārgājām uz citu sādžu, kur man ļoti patika. Ņem vēl uz ucebnu komandu, es atkal prasos, galā mani atlaiz arī. 10. oktobrī mēs nogājām uz pilsētu, kur stāvēja ucebnā komanda. Tur vajadzēja būt līdz 10. decembrim. 27. novembrī saslīmu un 1. decembrī mani nosūtīja uz hospitāli – 93. Jēlņā. Tur nogulēju līdz 3. janvārim. 1916. gada 3. janvārī biju pie komisijas, kur mani piezina vēl par neveselīgu un nosūtīja uz Smoļensku uz Izveseļojušo komandu. Tur pabiju līdz 7. janvārim un saslīmu no jauna. Mani atkal aizsūtīja uz 291. hospitāli, kur nogulēju līdz 24. janvārim un aizgāju atpakaļ uz komandu. Tur nu izdzīvojos, jo bijām vairāk latviešu un iepazinās arī ar latviešu skuķiem. 20. februārī atbrauca pie manis tēvs ciemā. 2. martā biju pie komisijas un mani piezina par veselu. 3. februāra vakarā mūs nosūtīja uz..., no kurienes tolaik katru nosūtīja uz savu bijušo pulku. Tā es 5. martā nobraucu atkal Jēlņā uz savu bijušo pulku, kur divi nedēļi pabiju un pēc tam nogāju uz 1. rotu. Nu nezinaju vairs, kāds būs uz priekšu stāvoklis. Domāju, kad pienāksies iet vēl ucebnajā komandā. Te iznāk pavēle, lai izņem vīrus desmit priekš „karaulnās” komandas papildināšanas veču vietā. Mani arī pierakstīja. Domāju, lai nu būs arī tā un, paldies Dievam, 22. martā nogāju uz karaulno komandu un laimīgi pagāja, šķiet, 4 mēneši līdz 26. jūlijam, kamēr iznāca pavēle visus jaunus izņemt.

Dzīvoju visu vasaru ļoti jauki. Uz vasaras svētkiem atbrauca tēvs atkal ciemā. Biju pazīstams ar daudz skaistām vācietēm, ar kurām špacierēju katru svētdienu. No karaulnās komandas nogāju uz 1. rotu. 25. jūlijā norakstīju raportu rotas komandieram un domāju padot, lai ietu uz ucebnu komandu, tikai šodien nepadevu, tā, ka komandas načalņiks bija jau aizbraucis uz pilsētu. Ritā man agri skrīvers saka, ka no katras rotas esot pieprasīts pa divi cilvēki priekš feldšeru skolas. Es vairs sava raporta nepadodu uz ucebnu komandu, bet no rīta noēju pie pirmās rotas feldšera, un saku, lai pieraksta mani uz feldšeru skolu, ja gadijienā nav tādu. Viņš mani pierakstīja. Un tā visus jaunus, kuri nogājām no karaulnās komandas uz 1. rotu, pārveda tūlī uz 2. rotu, kur formierēja marševu rotu, bet mani atstāja 1. rotā. Tur es pablandījos kādas dienas un nogāju vienu vakaru uz veco dakteri uz eksāmeniem. Mani pieņēma, tā, ka skola jau bija sākusies no jūlija. Sākām, bet kuriem neveicās, tos svieda laukā. Un tā 3. augustā bija atdota pavēle, lai izsūta mani un vēl citus uz feldšeru skolu. Bijām divi un nu 32. Mācības laiks skaitījās četri mēneši un nu, ka tik daudzi atkal piegāja, tad notaisija, lai mācību laiks skaitītos no 1. septembra. 18. septembrī atkal pavēle, ka mūsu pulkam no Jēlņas jāpārbrauc uz Austriju. No šīs dienas mums mācības vairāk nebija. 23. septembrī pirmais ešelons izbrauca no Jēlņas. Mūs dalīja pa 4 skolēni uz katra ešelona. Es nobraucu ar palieka ešelona 29. septembrī. Iznāk, kad esmu veselu gadu nodzīvojis Jēlņā kara laikā. Braucam cauri vairākām pilsētām: Smoļenskai, Oršai, Mogiļevai, Šlobinai Mogiļevas guberņā, Novograd – Volinskai, Korostenai Volinskas guberņā. 5. oktobrī plkst. 12. iebraucām Kameņec – Podoļskā. Nogājām pilsētā, kur pa nakti gulējām pie komandanta. 6. oktobrī laidāmies atkal ceļā. Nogājām sādžu un atkal gulējām pa nakti. 7. oktobrī pārgājām robežu, t.i. upi „Sbrutču” un nogājām miestnā Melņi, kur 8. oktobrī bijām pa dienu un nā-

košo nakti. 9. oktobrī izgājām un pie vakara nonācām sādžā „Okno”. Tur varu piezīmēt to, ka vislabāk tonakt gulēju. Biju zaldātos iepazīties ar vienu skuķi un nogāju tur vakarēt. Lietus list un tumšs. Saka, ja grib, var pat pārgulēt. Es paliku šeit pat. Mani noguldīja tādos spilvenos. Papriekš izmēloja jaunkundze ar skābu pienu un plāceni kā svētdienas vakarā un tad tik maigi gulēju, ka biju aizgulējies un rotas jau aizgājušas. Dabūju nopietni dzīties pakāļ. Šinī dienā lietus tā mērcēja, kad nevar iedomāties. Vakara nogājām Grušovcos, kur nakti mājām. 11. oktobrī nogājām miestnā, kurš atrodas 2 verstis no Černoviciem, tur ēdām pusdienas. Naktī iegājām Černovicos, kur ļoti skaista pilsēta. 12. oktobra rītā sadeva visiem flintes, kas tikai kāju velk. Tikai mēs nedabūjām flinti nest. Vakara nogājām līdz nākošā komandanta, kur nakti gulējām pirti un dūšīgi izsalām. 13. oktobrī iegājām Seretā, no kurienes pēc tējas izgājām un vakarā vēl iegājām Radantcos, kas atrodas 80 verstis no Černoviciem. Šinī dienā nogājām 40 verstis. Domāju, paldies Dievam, reizi nu jau galā, tirs no visām mokām. Lai gan, salīdzinot ar citiem, varu par šo ceļojumu priecāties, jo visu ceļu gandrīz maisu nenesu. No tās dienas līdz šai dienai varam skaitīties laimīgi cilvēki. Dzīvojam pilsētā, lielā mājā, itin bez kāda darba. Pulka skolas vairs nav, esam uz atsevišķa skaita. Gaidam jau 2 mēneši, kad nosūtīs uz Krieviju skolu nobeigt, bet šo baltu dienu vēl neesam sagaidījuši. Dievs zina, kas būs uz priekšdienām. Domāju gan, ka jaunu gadu svētīsim šeit. Esmu braucis kādas reizes „otkomandirovkā”. 7. novembrī nobraucu uz Izkanjiem pēc medicīnas lietām. Devītājā, ap dzimšanas dienu, atbraucu, palika 20 gadu. 11. novembrī aizbraucu uz Rumāniju pēc „proķivogaziem” un atbraucu 15. novembrī. Uz Izkanjiem 23. novembrī, atbraucu 26. novembrī.

Radantcā, 9. decembrī 1916. gadā

Pēdējais vakars, kā jāsaka, brīvības dienām, tad jāatzīmē ievērojamākie brīži no aizgājušām dienām. Dzīvojam visi mierīgi un klusi, ka neviens netraucē. Arī aizmirsuši jau sen, kas ir virsnieki. No tā laika, kad iekļuvām Radantcos, ejam, kur katram patīk, guļam, cik labi patīk. Un ar vienu, ja kāds iesaucas un aizdod jautājumu, kas ar mums galīgi notiks un kas būs, ja kādreiz pie mums ieradīsies pulka komandiers, tad nu krievi gardi smejas, redzēdams mums nekārtību, jādama, pa rotām izdzīs. Mēs, būdami starp viņiem trīs latvieši, nekāda liela iespaids neieņemam un kārtības ziņā neko nevaram līdzēt. Sen jau arī savas domas izteicu, kad galīgi mums kur nebijis aizdzīs. Uz priekšu jau nāk visādas pārmaiņas. Decembrī, priekš svētkiem biju vēl Rumānijā un pēc šā laika jau vairāk nodomāju nebraukt un arī salta laika pēc netiku braucis, jo minētās reizes jau dikti izsalos. Ziemassvētki aizgāja, gaidām ātrāk aizlaist arī Jaunā gada dienu. Vecā gada vakarā dūšīgākie zēni sēdam pie svecēs un krāsns apgaismošanas un gaidam jauno gadu. Kuri izvāra arī tēju un isa laika dzerdami triecam. Saprotams, bez cukura, jo visu decembra mēnesi bijām bez viņa. Saņēmām jauno gadu un novēlējām viens otram labāku laimi nekā vecajā gadā. Un tā skrien dienas bez rūpēm, kā ar kājām uz priekšu. 11. janvārī 1917. gadā mums nosauc visus uz „smotru” uz „okolotku”. Pēc ilgās gaidīšanas ierodas pulka komandiers, uztaisa visiem skatu un, medicīnas personālu nemilēdams, par mazāko nieku nolika vienu daļu apakš flintes. Pie

mani nu gan nepiesējās, jo vecs zaldāts, kas visu zina. Un no šās dienas dzīvojam atkal līdz mēnešlaiku, ka neviens netraucēja. Tikai no šķūņa malkas nebija vairs, ko plēš, jo tas jau tā noposts, ko tikai turas uz stutēm. Un tamdēļ bija jālūg pēc malkas uz fabriku, kura atradās tuvumā. Mūsu puikas ar šo malku dzīvoja bagāti un tā mēneša laiku apmēram jau trūkums nāca arī fabrikā. Garo malku jau redzēdami, ka nes projām, ātri pieglabāja un tikai ar vienu pie pašām fabrika durvīm stāvēja sakrauta īsa, griezta malka. Mūsu zēni šo malku jau agrāk apcēlušī svētdienas vakarā, laižot uz turieni un neliek mieru, kamēr atnes visu, cik tur bija, lai gan es un arī daļa krievu bija pretim, ka nevajaga visu malku paņemt. Bet lielākā daļa krievu sarunā un laižas pakāļ, kamēr nepaliek ne bišķas. Es jau domāju un teicu, ka šis uz labu nebūs, jo malka jāņem ar prātu, bet krievi, tikuši pie mantas, grib visu ar vienu reizi paņemt un, sanesuši, priedzājas, ka nu pietikšot uz nedēļi divi. Pirmdien, 11. februārī, no rīta agri pamodies, sāku malku kapāt. Te drīzā laikā skatāmies, ka piedodas pie mūsu istabas durvīm padpalkovnieks ar oficiēriem un pirmo reizi šinī dienā soļo pie mums iekšā. Mums gan bikses trīs, ienākuši, atrod visu tik lielā nekārtībā un, neko daudz vis neteikdami, aizgāja atkal projām. Te iznāk, ka viņš malku nemeklēja, bet gāja apkārt kā komisija, korteļus apskatīdams. Drīzā laikā atkal ierodas oficiērs, „nestr.” Komandiers, kura pārvaldībā mēs atrodamies, un par šo mums nikni izblāmoja. Domājam nu gan, ka šis stiķis tik viegli nepaies. Satrūkāmies vien, ka ap pusdienlaiku atkal ierodas pie mums oficiēri ar patruļiem malku meklēt un arī atrada, kuru bijām pārnesuši uz bēlīgiem. Malku pavēlēja aiznest atpakaļ. Nu tad gan domājām, vai dabūsīm žagaru, vai zem kara tiesas – vai atkal uz pozīcijām. Visu dienu biju pie šām briesmām kā pusslims, jo jutos kā iekritis nevainīgs cilvēks, ka es neesušo pavisam darījis. 12. februārī atnesa vēsti, ka 5 vakarā jābūt visam pie vecā daktera. Domājām, ka būs par malku, bet izzinājām, ka laikam priekš pavieršanās: kādas kurš ticības, cik vecs, cik iekš „stroja” bijis, kad noņemts. Tad sapratām, bet atkal nemierīgi ap dūšu, jo zinām, ka atsūtīts cirkulārs, ka lai neņemot katoļu, židu un arī pārāk vecu. Nezinām, kas arī ar mums būs, varbūt luterāņus ar nepieņem un tā joprojām. 13. februārī izzinājām, ka pierakstīti visi, tikai izlaisti 3 katoļu ticīgie un tad, lai būtu pilns skaits 32 vīri, vēl pieņem katoļu vietā vēl trīs vīrus. Es komandēju savu draugu no Rīgas – latvieti, bet, ko lai dara, ka nokavēja. Bija par veltu, jo jau citi pieņemti, kas man ļoti nepatika un ļoti nožēloju šo ziķero zelli – 7. rotas skrīveri. Šodien, 14. februārī, nāca gaismā, ka par malku un izvešanos tikai mums izdzen visus pa savām rotām, kamēr būs uz skolu braukšana. Lai nu citi par šo ir ļoti noskumuši, bet es gana priecājos, lai kaut rotā no tā laika no vienas kā atsvešinājies. Bet kaut no visiem grēkiem mierīgs, jo paši no savas galvas ievēdām elektrisko apgaismošanu, par kuru varētu vāji klāties. Raksti vēl taps nosūtīti uz brigādi, un tad, kamēr vēl kāds mēneša laika paies. Tikai, var jau būt, ka luterāņus atraida. Tad tikai paliek ceļš uz fronti, lai nu gan nav ko bēdāt, jo savu laiku esam nogulējuši, ko nemaz nevarēja gaidīt nekad.

Radantcos, 14. februārī

15. februārī no rīta pārceļamies uz rotu. Domājām, ka būs ļoti slikti, bet iznāca otrādi, uzņēma mums visus. Par septiņu mēnešu laiku bijām aizmirsuši

„proverku” un pirmo vakaru parādījis tā mežonīgi. 16. februārī ievērojams tas, ka vakarā, iedami malkai, mēs, latvieši, nolauzām dārza dēli. Sastapa oficiērs. Domājām, ka nosūtīs zem aresta, bet tapām laimīgi vaļā.

17. februārī nekā ievērojama, diena aizgāja apciemojot savus skolas biedrus. Mācību laiku pavadīju pie strunu orķestra, kurš atradās 1. rotā un kurā nodarbojās daudzi biedru. Kamēr iet jauki, uz „sanākijām” arī nedzen, par ko agrāk baidījāmies. Nezin, arī kā uz priekšu ies, kamēr visi laipni apejas ar mums, kā ar nākošiem medikāliem. 18. februāris aizgāja bez kādas ievēribas, viss pa vecam. 19. februārī paziņo, ka jābrauc uz Izkanjiem pēc medikamentiem. 20. izbraucām un vakarā laimīgi nonācām Intšavā, kur mūsu zēniem nāca jau agrāk pazīstama vieta. Un tā tur nodzīvojam divas sutkas. Gulējām spilvenos, ka labāk nevar vēlēties, izstāgājām pa pilsētu un divdesmit trešā laimīgi atbraucām atpakaļ.

28. februāris ievērojams ar šo, ka nokrita Radancos atkal mūsu aeroplāns. Šoreiz lidotāji palika brīnišķīgi dzīvi, jo aeroplāns izkrita uz bieziem ābeļu zariem. Aeroplāns sadauzījās. Lielš ļaužu pulks bija apskatīt.

Jau otrais marts, bet vēl pārmaiņu nav. Laiks pavasara, sniegs kūst un tātad lieli dubļi. Redzams, ka drīzi vajag būt vasarai, bet domāju, mēs drīzi nobraucsim uz Krieviju un neredzēsīm, kāda šeit vasara. Katru dienu daudzi rotu iet uz pozīcijām.

2. martā

Pēc ilgās gaidīšanas šodien, 3. martā, saņēmu no mājām, ievērojams tas, ka pagājušo gadu šinī marta vakarā nogāju uz komandantu Smoļenskā un domāju, kur būšu pa gada laiku. Un tagad „Izkanos” tālā Austrijā.

3. martā

4. martā nenotika nekā ievērojama. Šodien, 5. martā, svētdienas diena, ievērojama, ka nopietni sastrīdējos ar vienu krievu par politiskām lietām. Pēcpusdienā gājām ar biedriem uz Austriešu skuķiem. Bijām divās vietās, parādījās ļoti nepatīkami un taisījāmies ātrāk laukā. Dzirdamas ziņas par nopietnām politiskām lietām. Ķeizars Nikolajs otrais atraidījis troņmantniecībā no valdīšanas, un ieņēma vietu jauna valdība. Jauni ministri, kuru priekšā ievērojami pūlējās valsts..... Radšenko.

Kas gan būs uz priekšdienām, pārādīs nākotne.

6 – tā tas pats, kas agrāk.

7. martā dzirdamas visādas ziņas. Kas gan var iedomāties, ka uz tik ātru šādas pārmaiņas, un ka pa laikrakstiem redzams, kas gan šinīs dienās noticis pa Krieviju. Īpaši pa Petrogradu buntē un nemieri. Ķeizars no valdīšanas atraidīts, vecā valdība arestēta, kas gan arī starp zaldātiem notiek. Pavēle, ka vaira nedziedāt un nelūgt par ķeizaru Dievu.

Šodien, 8. martā, tapa pulks izvests uz plača, kur skaitīja manifestu un gāja ar mūziku. Lasām avīzēs jaunus nākošos likumus, kur visiem solīta brīvība un gods. Gars starp zaldātiem, cik viņi lustīgi, tā šos brīvības vārdus – kuri sludina nākotnes brīvību. Ak, kas gan skan šinīs brīžos, vai gan varēja šo tik domāt.

9., 10., 11. martā tas pats, kas agrāk, lasām katru dienu avīzes un klausāmies, kas notiek priekš mums nopietni ievērojams. Svētdiena, šodien, 12. martā, noveda visu pulku uz placi. Zaldāti gāja visi ar sarkaniem karogiem un pušķiem pie krūtīm. Tur noturēja runu un dievkalpošanu un pieņēmām zvērestu dievbijīgi kalpot jaunajai valdībai. No turienes nācām ar mūziku. Šī diena mums bija

lielā svētdiena. Pēc pusdienas gājām pa pilsētu ar mūziku, manifestācijām, uravās kliegdami par slavu jaunajai valdībai. Lielas zaldātu masas špacierēja pa pilsētu līdz vēlam vakaram, jūzdami pilnīgu brīvību. Vakara biju pulka teātri. Kāds gals būs šam visam, to nevar gan iedomāties.

12. martā

Pa šo laiku daudz nekā ievērojama nav, dzīvoju pa vecam. Jauks pavasara laiks, jauki var pastaigāties, kaut pie vācietēm no 16 uz 17 un no 20 uz 21. Katru dienu lasām avīzes un ar katru dienu nāk pilnīgāka brīvība, ka gandrīz vairs nav gods jāatdod. Šodien izkrita atkal no aeroplāna oficiērs lidotājs un nodauzījies.

21. martā

Slinks būdams, jau neesmu rakstījis jau trīs mēneši un īsi jāņem atkal šīs lauks. Visu laiku gāja pa Radantciem jauki. Biju izvēlēts par delegātu pie konfiscētām bodēm, kur gan nebiju ilgi. Atklājām vīna pagrabu, kur iešmorējām. Dabūja zināt zaldāti, izlauza pagrabu, piedzēra visi. Kā traki nodedzināja spirta izgatavošanas fabriku, kur sadega pašu zaldāti un vīna briesmas šis visā gāja kādas trīs dienas un tad tikpat nomierinājās. No tās reizes arestēja mūsu praporščiku, kurš bija ar mums pie bodēm. Ar to mēs arī tur vairāk nepastāvējām. Vispārīgi bija lielas nekārtības. Atkal gāja jauki. Biju pazīstams ar latviešu oficiēriem un, galvenais, iepazinās ar skaistu vācieti, kuru arī tagad skaitu par simpātiju. Maija sākumā saslīmu un pa nedēļas laiku paliku gandrīz vesels arī. 8. maijā pēdējo reizi nogāju uz spektakli. Nāku vakarā mājā, man saka, ka esot telegramma, lai nosūta mūs uz 40. korpusu. Tā arī bija. No rīta laimīgi izbraucām no Radanciem, lai gan bija žēl atstāt šo skaisto dzīvi. Pa četri dienas nobraucām galā. Šeit mūs izdalīja pa divīzijām. Mēs, desmit, otrā strēlnieku divīzijā un tagad pie lazareta apmetāmies. Nevar zināt, cik vēl ilgi pēc tam, gan jādama, ka uz fronti. Aizvienam mums apmeklēja aeroplāni, jo tuvu atrodamies pie pozīcijām, šodien, svētdienas dienā, dežūrēju pie slimiem. 2. jūnijā neaizmirsīšu nekad. Man bija izsūtīta no mājām uz pulku nauda 45 rubļi. Aizbraukdams nesaņēmu, jo nebija vēl atnākuše. Bet divdesmit piektā, kad mūsu zēļi brauca uz Rumāniju pēc zālēm un nobrauca arī uz Radanciem, un kur reiz atnākuše nauda, kuru man atveda. Tad gan bija prieki. Pavisam negaidīju un biju bez naudas. Pie tam vēl atveda vēstules no Emilijas.

4. jūnijs, „Oknos”, Rumānija

Tagad jau pie četri mēneši, ka esmu savu dieninieku aizmirsis. Bet tagad atkal jāsāk atkārtot. 5. jūlijā mums bija eksāmens Oknos, kuru izturēju un 8. jūlijā jau ceļoju uz pozīcijām. Ļoti savādi gan bija, kad nu pēc 2 gadu laikam jāiet uz dzīvību vai nāvi. Īpaši savāds tas, ka nepieejot pozīcijām kādi verstis trīs, viņš sāk bērt no lielgabaliem, ka bombas sāka rādīties netālu ap galvu. Saulei laižoties iegāju ierakumos, kur pa vakaru jau iestājās kļusums. Otrā diena pagāja diezgan kļusu uz mūsu apgabala. Pie vakara sanāk delegāti un sāk runāt, lai iet zaldāti uzbrukumā. Desmitos no rīta sāks šaut baterijas un pie vakara ies uzbrukumā. Neviens nav ar mieru un saka – ja sāks šaut artilērija, tad muks no ierakumiem projām. Tā arī iznāca no rīta. Sāka runāt artilērija no abām pusēm, kā elle, un mūsu bataljons atstāj ierakumus. Ieņem to vietā nāves bataljons. Un kas gan no visa šā iznāca, labi zaudējumi tikai. Bet mūs bataljonu izformēja, lielāko daļu arestēja. 22. jūlijā izbraucām no Okniem uz Austrumu fronti. Drīz nokļuvām atkal rumāņu sādžā, kur pabijām ap nedēļas trīs.

Turpinājums 9.lpp.

Sākums 8.lpp.

Tad nogājām uz Solku. Šeit vēl pastāvējām sādžā kādas piecas dienas un tad nogājām uz pozīcijām 27. augustā, kur mūsu bataljons nostāvēja rezervē līdz 20. septembrim. Šeit nu bija gan diezgan labi stāvēt, tikai, nākot maiņā, kad bija jāstāv sastāvā, tur bija briesmas. Īpaši 30. augustā, kad sāka apšaudīt mūsu ierakumus. Tagad stāvam atpūtā desmit dienas, bet drīz laikam pienāksies iet uz ierakumiem. Lai gan negribas vairs iet, jo Rīga jau ieņemta no vācieša 21. augustā. Laikam jau dzimtene arī pagalam, kā redzams.

28. septembrī 1917. gadā

29. septembris – nekā ievērojama. 30. septembra vakarā nogājām uz pozīcijām. Pavisam nepatīkami iet, bet paldies Dievam, diezgan labi. Visas šās dienas diezgan klusu. Tikai no iesākuma dienām mūsu baterijas laida bieži, ienaidnieka baterijas gluži mūs un tā esam diezgan laimīgi nostāvējuši līdz 9. oktobrim. Tikai 3. oktobrī ievainojās divi no savas rokas granātas. Bet šovakar redzams, ka izmaiņās mēs no šīm pozīcijām. Jāiet būs laikam uz labo pusi, atkal uz pozīcijām. Uz turieni gan negribas iet, jo klajums līdzens un ierakumi tuvu

no ienaidnieka. Vienmēr apšaudīšanās, bet, ko lai dara. Gaidu, kas notiks. Varbūt drīzā laikā nosūtīs uz praporščiku skolu. Tad nu gan labi būtu.

Solka. Pirmās līnijas. 9. oktobrī 1917. gadā

9. oktobra vakarā no Solkas izmaiņām un nogājām uz Rožaniem, kur bijām pa nakti. 10. oktobrī ievērojams tas, ka krita uz lozēm mazi pulksteņi. Vakārā nogājām uz pozīcijām sādžā Arbura. Šeit nu gan bija nepatīkami, jo vienmēr, kā izej no istabas, lodes dzied kā bites ap galvu.

15. oktobrī ienaidnieks apcēla vienu

mūsu bateriju, kuru izdauzīja ar saviem smagiem lielgabaliem. Ietrāpīja arī gilžu pagrabā, kur izpostīja daudz bumbu un bija lieli sprādzieni.

16. oktobrī mums, paldies Dievam, izmainīja no šejienes un tad pārnācām uz atpūtu pie Sučovas. Šeit iet diezgan labi. Svētdien, 23. oktobrī apkāzījās viens podpraporščiks. Kāzas bija jaukas. Nema dalību pulka komandiers, arī daudzi oficiēri. Biju Sučovā pie pazīstamiem skuķiem. Vēl dzirdams, ka šīs dienas ņēmuši virsroku Petrogradā lielinieki.

31. oktobrī 1917. gadā

Šinīs dienās ievērojams nekas nenotika. Laiks iet uz priekšu kā ar kājām. Laikam aši būs atkal jāiet uz pozīcijām. Kā dzirdams, mani grib pārvest uz 7. pulku, bet nezinu, kā būs, jo negribas no draugiem šķirties. Vēl divas dienas, tad paliks man divdesmit viens gads. Laiks šeit diezgan paaucsts tagad.

Sučovā, 7. novembrī 1917. gadā

PS. Pēteris Upīts karoja 2. strēlnieku divīzijā 5. pulkā 10. rotā

Kopēts no Variēšu pagasta muzeja fondiem.

Dienasgrāmatas oriģināls pie Gunta Ozoliņa

Pētera Grāvnieka no Krustpils pagasta Variēšiem vēstules mājiniekiem

Miļo māsiņ!

Tad nu šodien ir brīvs laiciņš, rakstu šo vēstuli, i tūlīt nesīs prom jo maz laika kad rakstīt. Paldies Dievam līdz šai dienai esmu dzīvs un vesels. Zināms, kauja jau iet briesmīga pie mums katru dienu, i es visu šo vēstulē nevaru aprakstīt kā iet pie mums. Es jau rakstīju, ka esmu par sanitāru pie ievainoto pārsiešanas uz kaujas līnija. Laiks pie mums tagad silts. Bij kādu nedēļu salts un sniegs uzsnidzis, a nu viss ir nogājis. Nu ir dubļi un līst lietus pie mums Vācijā. Esmu Vācijas karā, a citi Austrijas karā. Pirmo reizi mēs uzsākām karot pie Versbalovas, a nu jau mūsu pulks nogājis kādas 50 verstis uz pilsētu Vistseņec un no turienes sākam kauties ar vāciešiem. Nu jau esam iegājuši kādas 50 verstis Vācijā.

1914. gada 23. novembris

Pēters

Miļo māsiņ!

Nu jau desmitā diena kā mēs atpūšamies, dzīvojam pa vāciešu istabām. Nogājām no kaujas līnijas kādas 10 verstis nost, a līdz šim mūsu pulks vienmēr bij uz kaujas līnija. Tad nu šīs dienas ir labāki, ir diezgan ko pieredzēt kara laukā. Jāvārtās pa zemi, pa grāviem kā cūkai, tad tik var izsargāties no lodēm un ar ēšanu arī ir kā kuru dienu. Nu šitās dienas pietiek diezgan, ka uz vietas stāvam. Kur vēl atrodam vāciešu cūkas, aitas, govīs, vistas, zoss un pīles, visas tiek nokautas un apēstas. Bij kādas četras dienas, kad maizes neredzējām nemaz, tad ar šo gaļu vien dzīvojām. Vāciešu iedzīvotāji visu atstājuši un aizbēguši. Viss karaspēks tagad dzīvo ar vāciešu gaļu. Še ir diezgan bagāti saimnieki, pa govju 20,30 un dažam vēl vairāk. Mēs slaucam pienu un ēdam. Tagad pie mums laiks ir diezgan silts. Bij kādas dienas tāds pasalts un sniegs arī uzsnidzis, a tagad ļoti silts un jauks, i karot ar ir labāk. Mēs latvieši vēl līdz šim esam visi dzīvi, tikai Sudmalnieku Niedere (no Medņiem), laikam, palika plienē, kad mēs atkāpāmies. Ar skolotāju Bērziņu (strādāja Piņņu un Zilānu skolās) ar es varu tikties. Tagad esmu pie vācu pilsētas Goldas.

1914. gada 30. novembris

Pēters

Miļo māsiņ!

Varu paziņot, ka no Varšavas mani nostellēja uz Petrogradu. Vakār vakarā nobraucām Petrogradā slimnīcā un šodien tūlīt rakstu vēstuli. Es jūtos puslīdz vesels, vēl drusku tāda durna galva, bet drīzi būšu vesels. Mums ļoti labi dod ēst, 4 reiz dienā baltu maizi, bulkus, gaļas zupu. Varšavā bij silts laiks, lietus lija, a še Petrogradā ir ziema salts laiks, brauc ar kamanām. No Varšvas līdz Petrogradam braucām 2

sutkas ar dzelzceļa vilcienu un tad no stacijas līdz slimnīcai ar tramvaju. No Varšvas rakstīju vēstuli kā es tiku ievainots. Pa pilsētu nelaiž mums staigāt. Sēžam Gogoļa skolā, kur slimnīca ierīkta un skatāmies kur ļaudis staigā.

Petrogradā 1915. gada 8. janvārī

Pēters

tpils pagastā

Sveiks, miļo svāger!

Kādu brīdi pēc ievainojuma vaļojos pa māju. Pie mums Variēšos sabrauca daudz zaldātu – lielgaballinieku. Tāpat tuvās mājās ir zaldāti, tie paši lielgaballinieki. Rijās un kulos zirgi stāv. Manās mājās kādu 50 zirgu, i cilvēku ar tāpat. Manā kambarī ir kanceleja, skrīveris raksta un oficiēri. Mēs ar Alviņi uzspēlējam pa vakariem un pa nakti atkal spēlējam kārtis uz naudu. Paiet laiks diezgan jautri. Ļoti labi cilvēki, neko sliktu nedara. Lielgabali sabraukti pa Vaskarnieku dāru kādi 20 gabali. Taisa pa dienu manevrus un munsteres. Baro zirgus, no Zilānu stacijas sienu un auzas pieved, jo no saimniekiem vairs nav ko pirkt. Esmu kādas dienas pie Mišuka Vaševā. Vēl būšu kādas dienas tad braukšu atpakaļ uz mājām, jo man nu būs jāiet uz komisiju. Nezinu kā būs, vai būs jādien vai atlaidīs.

Vaševā 1916.g. 22. februārī

Pēters

Sveiki Dzimtenē!

Varu pateikt ar šo vēstuli, ka biju hospitālē, nogulēju kādu nedēļu un tad gāju uz komisiju. Mani pieņēma par derīgu kara dienestam, jo tagad ņem visus kas tik kājas velk, nelaiž nevienu vaļā. Tādēļ man ar jādien, neko nevar darīt. Es daudz par to neskumstu. Biju pozīcijās un tiku ievainots, pārgāju mājās un labi atpūtos un tagad atkal varu iet uz kara lauku. Būtu Rēzēknē gājis, varbūt būtu ticis mājās, bet man to papīru nebija, mani nepieņēma. Pienācās braukt uz Vitebsku, uz savu voisko načajņiku. Še Vitebskā tik sliktā komisija, ka nelaiž nevienu vaļā. Robertam būs jābrauc uz Rušoniem, jo Rēzēknē pieņem tikai ievainotos un kas pa slimībai atlaisti, a ratņikus nepieņem. Varbūt kādu nedēļu būšu še, varbūt ilgāki un tad kur vēl aizsūtīs to vēl nezinu. Tikai man ar drēbēm būs klapata, kad sados zaldātu drēbes tad būs jāstellē uz mājām vai jāpārdod. Es tagad nekur nevaru aizbraukt, jo šodien vēl savās drēbēs, a drīz varbūt būšu zaldāta. Zināms jau, ilgi nodzīvoju pa mājām, gandrīz 5 mēneši ilgāk, bet vēl neko daudz nesaka, varbūt pāries labi.

Vitebskā 1916. gada 15. maijā

Pēters

Kara biedru vēstules Pēterim Grāvniekam

God. Grāvnieka kungs!

Jūsu vēstuli saņēmu vakar vakarā, jeb pareizāki sakot šorīt no rīta, jo bij jau pulkstenis pāri 12-tiem. Pateicos par ziņām no sevis un kazuša, jo mēs arvienu pārrunājām, diezin kā jums iet un vai neesat grūti ievainoti un nu visbeidzot dabūjām visticamākās ziņas no Jums paša. Varu jums paziņot, ka vēstules pēc tam, cik atminos, nav bijis nevienas. Pasilkas bij, laikam, divas, kuras mēs nodevām uz glabāšanā, bet dzirdēju runājam, ka Zemīts esot šīs pasilkas pievācis. Zemīts pats tagad ir okolodkā, jo slimis ar vēdera slimību, tikai nezinu vai tas ir tīfs vai kāda cita slimība. Viņš nogāja uz okolodku 9. Janvārī. No sanitāriem arī Baibakovs esot ievainots, bet Orlovs nošauts tai pašā reizē kad Jūs tīkāt ievainoti. No vecajiem sanitāriem rotā ir tikai Frolovs un Goļakovs. Tagad nu ir nozīmīgi par sanitāriem trešā zvoda Kuņicins un no pirmā zvoda Jašnovs, tātad tagad ir četri gabali, no katra zvoda viens. Mēs uz pozīcijas kur minētās kaujas notika sabijām dienas desmit, nomainīja tik 5. Janvārī. Vācieši brangi dūšīgi bruka mums virsū, bet tika noslaucīti no mūsu uguns. Neko tuvāku nevaru šite aprakstīt par kaujām, to jau dabūsiēt zināt kad atkal pie mums atbrauksat. No mūsu zvoda 4. otdeļeniņa Ageļonoku Pomentu nošāva. No rotas izgāja no strojas pa tām desmit dienām cilvēku 20, bet nogalinātie tai skaitā tikai divi. Beidzot novēlu Jums drīz izveseļoties un daudz sveicieniem sūtīdams palieku – tas pats Veinbergs. 1915. gada 14. Janvārī.

Sveiki!

Sirsniņi pateicos par vēstuli. Ceru, ka arī nākotnē neatteiksieties atraktīst. Priecājos, ka atstās, bet tā nesānāk, mani un citus draugus stītīs prom, uz kurienu un kad nezinām. Domājam, ka uz Kalugu, uz 74. zapasa bataljoni, neko nevar darīt. Līdz šim ar dzīvi un porciju esam apmierināti, strādāt gan nākas krietni. No pulksten 8 līdz 4dienā

māca strojevoju, no 4 līdz 8 vakarā brīvs laiks, ej kur gribi un dari kas patīk. Dzīvokli arī iet jautri. Ir kādas divas gītāras, balalāikas, mandolīnas, tad arvien arī uzspēlējam. Pārējā laikā, bez lielības, krietni vien skan dažādi stiķi. Kad nu aizvedīs, tad tur jau, zināms, tik brīva dzīve nebūs un arī ātri pozīcijās tiksīm. Dieva ziņā kā būs nolikts tā notiks. Neesmu jau viens kas cieš un lād. Žēl tikai māmuliņu. Tā ļoti nobēdājusies, ka saņem ziņu ka neatstāj. Vēl varbūt kādu nedēļu nodzīvošu, varbūt ilgāk, bet var jau pat rīt aizsūtīt projām. Zaldāta dzīve jau jums labi zināma. Biju lieldienās dzimtenē, pavadiju diezgan omulīgi. Izrīkojumā biedrības namā netiku bijis, trešos svētkos nobraucu Dvinskā. Priecājos, ka jūs pavisam labi un svētkiem laiku pavadijāt jautri. Diezgan jau pacietāt pozīcijas gulēdami. Formas drānas mums nav izdotas. Staigājam savos uzvalkos. Sakat labas dienas mammai un Alviņei. Nav vairāk laba ko rakstīt. Adrese tā pati, kāda būs pēc maiņas jums ziņošu. Miļi sveicinu.

Dvinska, 1. aprīlī

Alberts

(Alberta tēvs Pēteris Apsēns beidza Cimzes skolotāju semināru, Unguru draudzes skolas skolotājs no 1861. gada. Alberts Apsēns beidza Tērbatas universitāti, Unguru tautskolas pārzinis no 1908.-1914., piedalījies 1. Pasaules karā podporučika dienesta pakāpē. 1918.-1919. Unguru apvienotās darba skolas pārzinis. Par tālāko nav informācijas, ja kādam ir, būšu pateicīgs. G.O.)

Sveiki, radiņ!

Šodien saņēmu tavu vēstuli, par ko tev pateicos. Es arī vēl dzīvoju pa vecam un par lielu brīnumu atrodos pie vēl puslīdz labas veselības. Pēc tavas aizbraukšanas mums ir gājis visādi. Vaira no vecajiem ļoti, ļoti maz. Esam pārdzīvojuši daudz, daudz. Zināms, par to nerakstīšu jo manas vēstules, janvārī rakstītas, bij putējušas jeb

Miļo māsiņ!

Varu paziņot, ka man šodien jābrauc uz kara dienestu Vitebskas pilsētā – 260. Zapasa bataljonu. Tur būs kāds laiciņš un tad varbūt ka būs jābrauc uz pozīcijām. Nezinu kādā rotā iedalīs. Šovakar aizbraucu uz Vezmu.

Vitebska. 1916. gada 20 maijā.

Pēters

Miļo māsiņ!

Paziņoju tev, ka es tagad esmu lazaretē stacija Molodetsna. Es no Vezmas atbraucu līdz kara laukam un tad no stacijas gājām kājām līdz pozīcijām kādu 30 verstu. Bij ļoti karsta diena un kad nonācām galā bij atkal silts vējš un lietus. Pa nakti gulējām zem atklāta debess. Ļoti samirku un sasalu, paliku slimis un tagad atrodos lazaretē. No šejienes mūs stellē tālāk uz Krieviju veseļot. Te vēl būšu kādas dienas, tad būs, varbūt, vilciens. Sanitārie vilcieni visi aizņemti, jāguļ un jāgaida. Es uz kara lauka tik vienu dienu biju un tūlīt dakters atprāvīja uz lazareti. Tagad uz pozīcijām slimu cilvēku netur. Tīkos ar Lejnietu Pēteri no Variēšām un citiem saviem biedriem, kas vēl dzīvi palikuši.

1916.gada 1. jūlijā

Pēters

Miļo māsiņ!

Es tagad atrodos ņestrojevajā pulkā, jo mani aizsūtīja no Vitebskas uz pilsētiņu Gorodok netālu aiz Novosokolņikiem. Kā es rakstīju pagājušā vēstulē, mani paņēma ņestrojevajā dienestā. Jau vairāk kā nedēļu dienu še. Gribēju uz latviešu bataljoniem braukt, bet nezinu vai laidīs. Rakstīt gan mani pierakstīja, bet nezinu vai nobraukšu vai būs šepat jādien. Uz mājām jau nu netīkšu, jo no šejienes nevienu nelaiž. Še dien visi kas piezīti pozīcijām nederīgi. Pie mums nu zaldātiem drusku labāk kā to veco ķeizari nosveda un visus tos lielos zagļus kas mūsu sviedrus un asinis sūca. Nu viņi visi arestēti. Sāka labāk barot un drusku brīvāk ir. Man tagad tā puslīdz klājas. Jāiet pa dienai uz vakti un atkal pie darba. Katru dienu no savas naudas jāpaliek priekš maizes.

Gorodok 1917. gada 16. martā. 298. rezerves pulks. 4. rota, 2. vads

Pēters

Miļ māsiņ!

Es tagad, paldies Žēligam Dievam, līdz šim esmu pie spirtgas veselības un dienu savu dienestu tikai uz priekšu. Tagad no Purniņiem brauc Ozoliņš mājās. Viņš jau dienestu beidzis. Es viņam iedodu šo vēstuli, jo mēs kopā ar viņu dienējām.

Kostromā 1919. gada 1. decembrī

Pēters

aizturētas. Tagadējā laikā man rotas nav un dzīvoju tāpat. Kad pulku pārmainīs, domāju, to sāks papildināt. Mūsu pulks atrodas pozīcijās sākot no 21. februāra, tad nu gan šodien 14. marts. Ritā laikam izmaiņšot un tad iesim uz atpūtu, jādāmā uz kādu poļu derevņu. Tā domājam, ka tur pārlaidīsim lieldienas, bet nezinu vai tas izdosies. Vispārīgi pie mums jau tagad laiks dienām ļoti jauks, sniega sen nav, zeme jau izlaidusies un vietinām metas sauss. Par kādu nedēļu jeb ap Lieldienām būs sauss un būs tām mokām beigas jo nebūs jāsalst okopos. Trākšu Zemītis bij saslimis tā ap 10 janvārī un visas lielās kaujas norisinājās bez viņa. Ja būtu bijis, visādi būtu gājis. Viņš iebruca pulkā marta sākumā un iedalīts 9. rotā. (4. bataljona nav pavisam, bet 3. Bataljonā ir tikai 9. un 12. rota) Viņam vari rakstīt uz 9. rotu. Visi pie mums tagad jauni, vairāk jauniņo no 1915. gada (iesaukuma). Ar skolotāju Bērziņu arī satiekos katru dienu, jo es pēdīgā laikā atrodos pie oboza – kamēr būs rota.

No Jokām Augusts Bērziņš pēdējās kaujās 22.-25. februārī grūti ievainots, abās kājās. Laikam esot nokļuvis zem ložmetēja. Sīnu Bērziņš arī izveseļojies ieradās pulkā un iedalīts 12. rotā. Vēl sveiks un vesels. Raksti plašāki kā nu iet pa dzimteni un es arī paziņošu par mums. Novēlu tev priecīgas Lieldienas un tāpat arī taviem piederīgiem.

Kara laukā 1915. gada 14. martā

P. Millers

(Pēteris Millers no Ungurmuizas pagasta Melderēm dz. 1885. 1. pasaules karā uzdienējis līdz jaunākajam rakstvedim, Ungurmuizas izpildkomitejas priekšsēdētājs 1919. gadā P. Stučkas valdības laikā. Pēc padomju varas gāšanas nošauts 1919. gada 6. jūnijā saskaņā ar 4. Valmieras kājnieku pulka kara tiesas spriedumu pie akmens savas mājas pagalmā.)

Turpinājums 10.lpp.

Kara biedru vēstules Pēterim Grāvniekam

Sākums 9.lpp.
Sveiks, draugs!

Labi tev kaisīt uz sāls sirsniņus vārdus. Pasēdētu tu ierakumos, izbaudītu tu to ko es. Mēs sēdam atklātās bedrēs un drebam kā lapiņas vējā kad šauj ložmetējs. Dienā lido aeroplāni, naktī spīd prožektoru. No rīta šauj baterijas un mūnmetēji, lido lodes. Tikko no ierakuma galvu parādīsi tā lodes visapkārt sāk sanēt.

Droši mēs brāļi kaujā iesim pret viltīgo ienaidnieku. Ar krūtīm nostāsimies par dzimteni savu. Pēc tam ar skaļiem "urrā" saucieniem iesim uzbrukumā. Briesmīgi redzēt to skatu kur pa Karpatu kalniem guļ nogalināto ķermeņi. Tur mūsu puiši guļ ejot uzvaru gūt. Mums nācās atkāpties. Daudzi krita, daudzus smagi ievainoja. Daudz asiņu izlija.

Mūsu Krievijā vācu priekšniecība savairojusies. Pirmo pārdeva Varšavu vācietis ģenerālis. Piestūķēja sev kabatas un aizbēga uz Vāciju. Lielkņazs arī daudz aizstēpis. Sagrozīja galvu tam Kamenskim un uzreiz Kovtu vāciešiem atdeva. Mūsu krievu virsnieki pēc māsīņām skraidelē. Iet praporščiki ar māsīņu. Pops arī sev atradis.

Kapteinis sēd zem rociņas, nobļautās un aiziet. Tā lai mēs Vāciju sakautu, uzvaru sagaidītu. Atcerieties, brāļi, ka franči bij pie mums Maskavā. Kutuzovu ar vācieši nodeva. Kas vairs te atlicis ko darīt. Mātes un tēvi raud, raud sievas, raud bērni, ka nenākam mājās.

Maskavā 1916. gada 10. novembrī
Ribakovs

Sveiks, kara lauka draugs!

Es varu paziņot, ka es tagad, paldies Dievam, esmu pie veselības un raujos uz priekšu. Tāpat kā pa vecam esam visi kopā. Varbūt, ka drīzi noiesim uz Kreicburgu, jo arvien tuvāk atrodamies. Tagad mums avīzēs ziņo, ka 40 tūkstoši vāciešu saņemti, tanī skaitā 400 oficeru un liels daudzums dažādu šaujarmīru.

Ansis Girvaitis
27. transports, 6. vezumnieku bataljons
1916.

Rakstot saglabāts vēstulju autoru stils.

Mīļo māmiņ!

Sveicinu tevi ar daudz simts labām dienām un vēl u pļricīgu

nākotni mīļā dzimtenē. Tad varu paziņot kā man iet. Es tagad esmu Rīgā slimnīcā, jau kā no 30 jūlija iegāju. Sāp man roka bet tagad drīz būs vesela es pats nezinu kas viņai tika. Man sāka sāpēt un satūska. Man teica kad esot roze bet nebij vis. Man iet labi drīz būs vesels un varēs iet uz pozīcijām. Man gribās tikt uz māju, bet nav iespējams, redzēt kā jums tur iet. Vēstules no jums neesmu saņēmis ilgu laiku un tagad ar man nestellē. Kad iziešu no slimnīcas tad varēs rakstīt. Siens jau jums būs nopļauts, rudzi ar būs tagad es radzēju Kurzemē ka bij nopļauti. Tad jau varu pateikt ka pie mums Rīgā gaida vāciešu kad nāksis a pie jums nav nekas par to dzirdams Pagājušā setdien bij Rīgā liela kaušanās. Vācu bataljons uzbrucis latviešiem kur notikuse liela pašaušana. Tad rakstīt nav ko ar daudz. Uz redzēšanos.

Rakstīts 15.08.1917.g.

No tava dēla Alberta Bērziņa (strēlnieks no Ungurmuizās pag. „Rubeņsalas“)

Publicēšanai sagatavoja Guntis Ozoliņš

Skola – kopienas uzturētāja

28. februārī pašvaldības un izglītības darbinieki pulcējās Vīpes pamatskolā, lai apkopotu „Sorosa fonda Latvija” ietvaros atbalstītā projekta „Tālākizglītības centra un interešu izglītības centra izveide” rezultātus. Projekts īstenots Ārkārtas palīdzības fonda ietvaros.

Līdzdalībai iniciatīvā pirmajā kārtā pieteicās 323 pretendenti, tālāk tika virzīts 151 Latvijas pašvaldību un skolu pieteiktais projekts, no kuriem ieviešanai apstiprināja 53. Vīpes pamatskolā projekta ietvaros izveidoja tālākizglītības un interešu izglītības centru, kurā ir organizētas 1.–4. klases skolēnu un bērnu

grupas, kuri ir atstāti uz dažām stundām pieskatīšanai. Tāpat skolēni un jaunieši piesaistīti kokapstrādes apmācībai viņu iespēju robežās.

Pasākumu ievadīja Vīpes pamatskolas audzēkņu uzvestie Andreja Upīša „Sīnu ciema zēni” fragmenti. Turpinājuma pēc skolas direktores Aijas Semjono-

vas uzrunas klātesošajiem tika nolasītas „Sorosa fonda Latvija” iniciatīvas „Pārmaiņu iespēja skolām” koordinatore Aijas Tūnas vēstule. Lielu interesi radīja projekta ietvaros radītā dokumentālā filma „Pārmaiņu skolas - Otrais zvans”, kas stāsta par programmas realizācijas laikā skolās paveikto. Galvenais motīvs – meklējot jaunas iespējas krīzes apstākļos, radot skolām izdevību papildus

ierastajam izglītības procesam veidot vietējo kopienu iesaistošas aktivitātes, tā padarot tās par vietējo pašvaldību daudzfunkcionāliem centriem.

Vietējo iedzīvotāju iniciatīva un izdoma kopā ar pašvaldības atbalstu spēj radīt jaunas kvalitātes, tā nodrošinot arī attālāku apdzīvoto vietu dzīvotspēju.

Spodris Bērziņš

Krustpils pamatskolas skolotāji atbalstīja Starptautiskās Humānās pedagogijas centra aicinājumu skolā 1. martā novadīt Labestības stundas

Jau vairāk nekā gadu Krustpils pamatskolas skolotāji ir iesaistījušies Humānās pedagogijas asociācijas kustībā, popularizējot, tālāk nododot Humānās pedagogijas domātāju idejas.

Viens no šādiem izciliem humānās pedagogijas pārstāvjiem ir Šalva Amonašvili. Viņa vārdiem sakot, humāns cilvēks nav vienkārši labsirdīgs, cilvēcsks, taisnīgs un tamlīdzīgi, jo visas šīs īpašības ir viņa būtības izpausme, bet ne pati būtība. „Būtība ir tā, ka „human” nozīmē – mirstīgais, kas sevi iepazīst nemirstību, mirstīgais, kas sevi meklē saikni ar Visaugstāko. Šie meklējumi, šis izziņas process tad arī ir gara attīstība, garīgums, gara dzīve. Cilvēks, kas meklē Dievu sevī, kas izziņa savu nemirstīgo būtību, pauž to tādējādi, ka mīl, rada labo, iepazīst pasauli un cilvēkus, visu sev apkārt, viņš ir cilvēcsks, taisnīgs. Un to mācās, visu darot apziņāti, mērķtiecīgi, patiesi. Tā viņš izsmalcina, pilnīgo, attīsta savu garu, kļūst brīvs, iekšēji bagāts un veido savu garīgo

dzīvi.” Šalva Amonašvili, kā redzams, ir pacēlis cilvēka dzīves jēgas „latiņu” ļoti augstu, un, domāju, sabiedrības lielākai daļai neapverami, nesaprotami. Viņam cilvēks nav skrūvīte vai uzgrieznis tirgus ekonomikas mašīnā, nav kaut kas tāds, kas tiecas tikai pēc pajumtes, pilna vēdera, citiem vārdiem sakot, labklājības. Bet vai šobrīd mūsu sabiedrība nav sev uzstādījusi tieši labklājību par galveno un vienīgo vērtību? Amonašvili, līdzīgi citiem pedagogijas korifejiem, cilvēkā redz ko nozīmīgu pat Visuma attīstības procesos.

2011.gada februārī Šalvas Amonašvili jubilejas priekšvakarā bija nolemts dāvināt kopējo gara dāvanu, kā skolotāju kopīgas sadarbības un mīlestības apliecinājumu izcilajam pedagogam un lieliskajam cilvēkam. 2011. gada 3.martā daudzās Latvijas, Lietuvas, Igaunijas, Krievijas, Kazahstānas, Ukrainas skolās tika novadītas Labestības stundas un izdota grāmata „Labo darīdams, radi labu pasauli”. 2011.gada jūlijā Humānās pedagogijas manifesta veidotāji vienojās

par to, ka šādām stundām jāklūst tradicionālām. To atbalstīja arī Starptautisko Humānās pedagogijas 11. lasījumu dalībnieki Maskavā. Varam vien pievienoties viedajiem vārdiem „Dzīvi pārveidos ne tikai cilvēka pilnvērtīgas zināšanas, bet gan viņu prasme radīt Skaisto un Patieso.”

2012.gada 1.martā Krustpils pamatskolas pedagogi pievienojās aicinājumam dalīties labestībā, dzīves gudrībā, mīlestībā, novadot skolā Labestības stundas. Jāatzīmē, ka šādās stundās notika visās skolās, kas atbalsta un popularizē humānās pedagogijas idejas. Šī gada devīze visās Lavijas skolās bija: “Vārdu labestība rada uzticību. Domu labestība rada dziļumu. Dāvināšanas labestība rada mīlestību.” /Lao-Dzi/ Krustpils pamatskolas skolotāji piedāvāja pārdomātas un interesantas stundas saviem skolēniem. Tēmu daudzveidība bija plaša un visaptveroša: „Es un dzīvais ap mani” (skolotāja Ina Leikuča), „Kas ir laime?” (skolotāja Inita Beināroviča), „Kā praktiski veidot draudzīgu gaisotni klase”

(skolotāja Sandra Ziediņa), „Dievs ir Mīlestība” (skolotāja Leontina Podniece), „Mājdzīvnieku pamešana un vardarbība pret dzīvniekiem” (skolotāja Daina Lapiņa), „Tie, kurus mīlam” (skolotāja Solvita Ivanuka), „Dāvināšanas prieks” (skolotāja Inese Grauduma), „Dzīvi pārveidos ne tikai cilvēka pilnvērtīgas zināšanas, bet gan viņu prasme radīt skaisto un patieso” (skolotāja Maija Kīne), „Dzīves izvēles jeb KĀ SA-SNIEGT TO, KO VĒLOS” (skolotāja Dace Miežīte). Galvenais šajās stundās: ne vārdi, bet dziļš pārdzīvojums sirdīs, radot skolēnu un skolotāju labos darbus.

Š. Amonašvili teicis: „... Neatkarīgi no tā, gaida vai nē no tevis labestību – dari labu. Neatkarīgi no tā, pamanīs labo vai nē – dari labu. Neatkarīgi no tā, pieņem tavu labestību vai nē – dari labu. Neatkarīgi no tā, kā tev maksās par tavu labestību: ar labu vai ar ļaunu – dari labu. Dari labu, un nevienam nebūs varas pār tavu labestību...”

Daudzām nevēlamām parādībām mūsu šolaiku sabiedrībā (arī ciniskajam

politiskajam tirgum un ekonomiskajai krīzei) cēlonis nav zināšanu trūkums, bet gan atteikšanās no garīgajām vērtībām un to noniecīnāšana. Šodienas izcilos zinātnes un tehnikas sasniegumus ir ārkārtīgi bīstami nodot gudru, zinošu, bezdvēselisku būtņu rokās, kuru mērķis ir manta un vara par katru cenu. Kā izēju mēs redzam atgriešanos pie garīgajām vērtībām, vecāku, skolotāju un sabiedrības darbu bērnu garīgajā audzināšanā. Humānās pedagogijas izpratnē skola (no latiņu valodas ‘scale’ – kāpnes) ir bērna garīgās izaugsmes, prāta un dvēseles pilnveidošanās kāpnes. Lai kļūtu par „humāno pedagogu”, jāpieņem, ka mēs esam garīgas būtnes. Jāatsakās no formālas un autoritāras pieejas izglītības procesam. Tad seko pašu pilnveidošanās ceļš. Atcerieties gudrību: izmaini sevi, savu attieksmi pret pasauli un pasaule tev apkārt izmainīsies. Vispirms slīpē savu dimantu – dvēseli!

Maija KĪNE,
d.v.izglītības jautājumos

Mācību semināri Krustpils pamatskolā

Krustpils pamatskola turpina darbu inovatīvās pieredzes popularizēšanā dabaszinātnēs un matemātikā.

23.februārī pie mums viesojās bioloģijas un ķīmijas skolotāji no 12 Daugavpils novada skolām. Mūsu skolotājas Ilva Robežniece un Jolanta Navenicka piedāvāja 2 atklātās stundas. Ķīmijas stundā 9.klases skolēni veica laboratorijas darbu, gatavojot jaunus kompozītmateriālus, bet 8.klases skolēniem bija iespēja ceļot pa Medusceļu bioloģijas stundā. Pēc stundu apmeklējuma un iepazīšanas ar mūsu skolu notika mācību

stunda skolotājiem, kurā viņi mācījās analizēt redzētās mācību stundas.

1.martā mūsu skolā risinājās reģionālais pieredzes apmaiņas seminārs, kurā piedalījās dabaszinību un matemātikas skolotāji no Viļānu, Daugavpils 3.vidusskolas, Daugavpils pilsētas centra

ģimnāzijas un Kalsnavas pamatskolas. Šoreiz mūsu skolotājas piedāvāja 4 atklātās mācību stundas: bioloģijā (J.Navenicka), fizikā (G.Pusbarņiece), matemātikā (L.Podniece) un dabaszinībās (I.Robežniece). Seminārā piedalījās arī projekta „Dabaszinātnes un matemā-

tika” eksperti Uldis Dzērve un Dace Namsone, piedāvājot semināra 2.daļā nodarbību „Motivācija un atgriezeniskā saite”. Semināru dalībnieki atzinīgi novērtēja mūsu skolotāju augsto pedagoģisko meistarību mācību stundu organizācijā, kā arī mūsu skolas viesmīlīgo

darba atmosfēru un skolēnu rokām veidoto darba vidi.

Krustpils pamatskolas
direktore vietniece mācību darbā
Velta Bojāre

Pasaules tuberkulozes diena

Šis rakstiņš ir sagatavots saistībā ar Pasaules veselības organizācijas dienu – Pasaules dienu pret tuberkulozi, kura šogad tika atzīmēta 24. martā.

2012. gada Pasaules tuberkulozes dienas devīze – „Apturi tuberkulozi savas dzīves laikā”. Lai pievērstu sabiedrības uzmanību saslimstībai ar tuberkulozi, viena no aktivitātēm, ko pašvaldība var īstenot, sniegt informāciju vietējā avīzē par tuberkulozes riska faktoriem, par to, ka tā nav tikai maznodrošināto slimība un tā var skart ikkatru.

Tuberkuloze ir ārstējama infekcijas slimība. Tuberkulozes ierosinātāju - tuberkulozes bacili - apkārtējā vidē izdala ar plaušu tuberkulozi slims cilvēks, elpojot, runājot, šķaudot vai klepojot. Slimība visbiežāk skar plaušas, taču ar asins vai limfas plūsmu var izplatīties organismā un attīstīties arī citās ķermeņa daļās, piemēram, nierēs, kaulos, limfmezglos, smadzenēs. Tuberkulozes simptomi ir klepus, kas nepāriet trīs nedēļas un ilgāk; asins piejaukums krēpām; ilgstošs nogurums, nespēks; svīšana naktīs; krišanās svarā; paaugstināta ķermeņa temperatūra; sāpes krūtīs. Saslimšanu ar tuberkulozi veicina narkotiku, toksisku vielu un alkohola lietošana; hroniskas slimības, kas nomāc imunitāti; HIV infekcija, C hepatīts, plaušu, nieru slimības, cukura diabēts; slikti sadzīves apstākļi; nepilnvērtīgs uzturs. Lielāks

risks saslimt ar tuberkulozi ir cilvēkiem, kas atrodas pastāvīgā kontaktā ar tuberkulozes slimnieku; slimojošiem ar hroniskām plaušu slimībām; slimojošiem ar alkoholismu, narkomāniju, toksikomāniju; tuberkulozi pārslimojušiem; cilvēkiem ar novājinātu imūnsistēmu. Tuberkulozi var sekmīgi ārstēt un tās izplatīšanos sabiedrībā var apturēt, ja prettuberkulozes zāles lieto regulāri un tik ilgi, kamēr ārsts apstiprina izveseļošanos; ārstēšanās laikā jālieto pilnvērtīgs uzturs un jāizvairās no pārpūlēšanās; alkohols un tabakas dūmi samazina ārstēšanās efektu; ārstēšanās laikā ļoti liela nozīme ir pacienta un medicīnas darbinieka sadarbībai. Sociālās palīdzības iespējas katram tuberkulozes pacientam izskata individuāli. Sociālais darbinieks var sniegt informāciju par sociālajām tiesībām; iespējamo sociālo palīdzību; sociālajām mājām; par psihosociālo atbalstu; var palīdzēt sagatavot dokumentus iesniegšanai pašvaldības sociālajā dienestā; palīdzēt reģistrēties pie ģimenes ārsta. Jo savlaicīgāk tie diagnosticēta tuberkuloze, jo ātrāk un labāk to var ārstēt. Latvijā tuberkulozi ārstē bez maksas. Bezmaksas izmeklēšanu un konsultāciju par tuberkulozi iespējams saņemt pie speciālistiem Jēkabpilī, Stadona ielā 1, zvanot pa telefona numuru 65237522.

K.Brūniņa, pašvaldības domes priekšsēdētāja vietniece

„Pamatskolnieks 2012” Krustpils pamatskolā

24.februārī skolā valdija liela rosība un bija daudz patīkamu emociju, jo skolēni un skolotāji piedalījās pasākumā, lai noskaidrotu, kas iegūs titulus „Pamatskolnieks 2012” un „Pamatskolniece 2012”.

Konkursā piedalījās 10 skolēnu no 5.līdz 9. klasei, un katrs bija rūpīgi gatavojies un plānojis, kā sevi parādīt vislabākajā veidā, kā atklāt talantu un pārliecināt publiku un žūriju.

Dalībnieki bija iepriekš sagatavojuši par sevi video prezentāciju, ko konkursa laikā varēja noskatīties, lai novērtētu viņu izdomu un oriģinalitāti. Tad katrs rādīja, ko māc, precizāk, iepazīstināja ar savu talantu. Šogad, kā atklājās, par titulu sacentās daudz tādu skolēnu, kas ir muzikāli un labi prot dziedāt. Dalībnieki no 5.a klases Diāna Ziemele un Matīss Navenickis dziedāja „Prāta vētras” dziesmu, interesanti bija vērot duetu no 6.klases - Elīnu Tankoviču un Lanu Degterjovu, kā arī ieklausīties 8.klases skolnieces Jēlenas Dutkevičas un 7.klases dalībnieka Jāņa Guģa dziedājumā. Visus pārsteidza 5.b

klases skolēns Rolands Laguns, kas dejoja latviešu tautas deju. Savdabīgs, teatralizēts deju priekšnesums bija arī 9.klases konkursa dalībniekiem Sintijai Ābelītei un Danielam Āriņam. Toties 8.klases skolēns Vladislavs Morkons demonstrēja savu talantu stāstīt smieklīgus atgadījumus un anekdotes.

Tradicionāli konkursa dalībniekiem bija jāatbild uz jautājumiem par skolas ikdienu - pulciņiem un pasākumiem, kā arī jāattēlo kāda populāra persona. Šogad trīs dalībnieki -Jelena, Sintija, Rolands - bija izvēlējušies atdarināt Krievijas skatuves mākslinieci Verku Serdjučku. Rolanda atveidotā Verka bija tik pārliecinoša, ka izpelnījās žūrijas īpašo atzinību.

Diāna iejutās snaudošā deputāta Kalviša tēlā, Matīss tēloja Jenny May, Elīna „dziedāja” kā Merilina Monro, bet Lana attēloja aizņemto Britniju Spīrsu. Vladislavs iejutās Čaka Norisa lomā, bet Daniels uz skatuves uzvedās kā dziedātājs reperis Taio Cruz, Jānis kopā ar draugu Rimantu dziedāja un iztēlojās sevi kā ”Musiqq” puišus Maratu un Emīlu.

Nobeigums 12.lpp.

*No kopējās gaitas
pēdējā gaita sauc.
Mūžs ierit zemē
kā dīgstošs grauds.
No kopējās gaitas
pēdējā gaitā
un piemiņā
ierit mūžs.*

Mūžībā aizvadītie

(Krustpils novada dzimtsarakstu nodaļā reģistrētie)

ROZENTĀLS VALDIS

22.11.1958.- 26.02.2012.

Kūku pagasts

BERĶIS AIVARS

07.01.2012.- 22.02.2012.

Kūku pagasts

DEGTJAREVS KONSTANTĪNS

20.05.1941.- 25.02.2012.

Kūku pagasts

SMIRNOVS VASILJS

08.08.1946.- 27.02.2012.

Kūku pagasts

BLUMBERGS PĒTERIS

28.11.1939.- 28.02.2012.

Kūku pagasts

KOZLOVA VANDA

21.08.1921.- 04.03.2012.

Kūku pagasts

STIKĀNE ANNA

25.08.1922.- 04.03.2012.

Kūku pagasts

DREIKA EMMA

26.06.1921.- 04.03.2012.

Kūku pagasts

GRUGULE NINA

22.05.1925.-07.03.2012.

Mežāres pagasts

IVKINA PRASKOVIA

15.10.1928.- 10.03.2012.

Kūku pagasts

VASIĻJEVA ANNA

29.01.1932.- 16.03.2012.

Kūku pagasts

DETĻEVKINA ANTOŅINA

26.12.1929.- 17.03.2012.

Mežāres pagasts

BAUERS- BIMŠTEINS ARNOLDS

25.07.1929.- 19.03.2012.

Variešu pagasts

INVALIDOVA JELIZAVETA

05.11.1955.- 22.03.2012.

Kūku pagasts

KĻAVIŅŠ VALDIS

16.01.1933.- 26.03.2012.

Variešu pagasts

Izsakām līdzjūtību piederīgajiem.

Traktortehnikas ikgadējās valsts tehniskās apskates laiki un vietas
Krustpils novadā 2012.gadā

Pilsēta/Pagasts (Vieta)	Datums	Laiks	Datums	Laiks	Norises vieta	
Krustpils novads	Krustpils	18.04	11.00		Spungēni	
	Varieši	18.04	12.00		Varieši	
		18.04	12.30		Antūži	
		18.04	13.30		Medņi	
	Atašiene	23.04	10.00	23.05	11.00	
	Vīpe	5.04	12.00	3.05	12.00	
	Mežāre	23.04	12.00	23.05	12.00	
Kūkas	5.04	11.00	3.05	11.00	Zilāni	

Aprīļa pasākumu afiša

8. aprīlī pulksten 12.00 Variešu kultūras namā Lieldienu pasākums bērniem.

8. aprīlī pulksten 12.00 Antūžu kultūras namā Lieldienu iešūpošana kopā ar folkloras kopu „Vikala”.

8. aprīlī pulksten 13.00 Vīpes pagasta klubā Lieldienu lustes pie Vīpes kluba.

8. aprīlī pulksten 13.00 Atašienes kultūras namā Lieldienu svinēšana kopā ar folkloras kopu „Vīraksne”.

8. aprīlī pulksten 12.00 Zilānu kultūras namā Čučumuizās lieldienas.

8. aprīlī pulksten 12.00 Mežāres pagasta kultūras namā Lieldienu pasākums.

8. aprīlī pulksten 22.00 Variešu kultūras namā groziņballe. Uzstājas grupa „Nakts ekspresis”. Ieeja 1,50 Ls.

8. aprīlī pulksten 22.00 Atašienes kultūras namā Lieldienu balle. Spēlē Kristīne un Mārtiņš.

9. aprīlī pulksten 12.00 Krustpils pagasta kultūras namā Lieldienu pasākums bērniem.

14. aprīlī pulksten 18.00 Atašienes kultūras namā skaņu diska „Stipri vārdi” koncerttūre – ES BŪŠU. Iluta Lāce – balss, Dita Lāce – balss, Dana Indāne – balss, Gundega Graudiņa – klasiskā ģitāra.

20. aprīlī pulksten 13.00 Atašienes kultūras namā atpūtas pēcpusdienas senioriem. Pavasarīgs koncerts ar Cēsu senioru kori „Ābele” un Cēsu senioru deju kopu „Pīpenes”. Turpinājumā kopīga sadziedāšana un sadancošana.

28. aprīlī pulksten 17.00 Krustpils pagasta kultūras namā teātru saiets.

28. aprīlī Mežāres pagasta kultūras namā bijušo padomju saimniecības „Mežāre” darbinieku atmiņu vakars.

30. aprīlī Vīpes pagasta klubā pašdarbnieku humora vakars „Nerātni pa jokam”.

*Debess aiztur elpu -
Bērniņš ir piedzimis.
Ar viņu pasaules telpā
No gala iesākas viss.*

Dzimtsarakstu nodaļā reģistrēti JAUNDZIMUŠIE

ITA STRADIŅA, JĒKABS OZOLIŅŠ

Sveicam mazulišus un viņu vecākus! Lai bērniņi aug veseli un laimīgi!

*Tāpēc valā ver sevi priekam,
Bērzu skropstās kaut ledus vēl mirdz,
Jo tas laiks, kurā piedzimis esi,
Ir kā ciruļa dziesma pār zemi
Un kā pumpurs saulei pie sirds.*

K.Apškrūma

SVEICAM MARTA JUBILĀRUS!

**(50, 55, 60, 65, 70, 75,
80, 85, 90, 94 gadu
jubilejās)**

Atašienes pagastā

**BROKA IRĒNA
KAĻĶIS JĀZEPS
ĻEBEDEVŠ AIVARS
TURKUPOLIS ARVĪDS
APĪNE ANNA
KLUŠS JĀZEPS
VIŠNEVSKA MARIJA**

Krustpils pagastā

**MUNCIS AUSEKLIS
RŪRĀNE AIJA
OKUNEVS JEVĢENIJS
KATIŠEVŠ SAVELIJS
SAUTE ANNA
BREDE ZELMA**

Kūku pagastā

**DZENĒ NORA
EGLĪTE GUNDEGA
LĪCĪTIS VALDIS
MEIKŠĀNE TAMĀRA
NICA ERIKA
RUKMANIS EDGARS
STRAUTIŅŠ JURIS
ŠKAĻIKOVA MARINA
KALNIŅA TERĒZE
GREIVULE IRINA
MIKULKA INĀRA
BANDENIECE ZELTĪTE
GRĪNFELDE VALIJA
GŽIBOVSKIS VOLDEMĀRS
KĻAVIŅA ELFRĪDA
STEPANOVŠ GRIGORIJS
STIKĀNS JĀNIS
VĪKSNA IMANTS
BALODE TEKLA
KORSAKA ANNA
MAKSIMOVA MINNA
GRANTIŅA DRASIJA**

Mežāres pagastā

**LITKINA JEVDOKIJA
ĻEBEDEVA UĻJANA
ORLOVA TATJANA
JUDKEVIČS VLADISLAVS
ISAJEVŠ VASILJS
ALEKSEJEVA MARIJA
BODROVA NADEŽDA
OZOLIŅA EMMA**

Variešu pagastā

**KANGARS VALDIS
GRINSONS EDGARS
SĀRE SVETLANA
AUDZERS ĒVALDS
SOROKA RAIKA
BORISENOKA KLAUDIJA
GRIBUSTS HENRIHS
OŠIŅŠ ILGVARS
BORISENOKS PĒTERIS
LIPČIKA MARIJA
BITE ELZA
ZEMĪTE TIJA
LEJIŅŠ OĻĢERTS
ZALVA LĪVIJA**

Vīpes pagastā

**ĻEONOVA NADEŽDA
KĻAVIŅA AIJA
ĻEBEDEVŠ VLADIMIRS
AVOTIŅA ILGA
KRŪMIŅA AINA
FJODOROVA MARIJA**

Gadskārtējās zemledus makšķerēšanas sacensības Marinzejas ezerā gūst arvien lielāku atsaucību

11. martā uz
Atašienes pagas-
ta Marinzejas eze-
ra ledus pulcējās
zemledus mak-
šķerēšanas en-
tuziasti, lai star-
tētu jau tradicio-
nālajās (2001. ga-
dā iedibinātajās)
bļitkošanas sa-
censībās.

Patikami, ka šis
gads pulcējis vēl
nebijušu dalībnieku
skaitu – 26 (iepriekšējais rekords – 23 - pulcināts 2011. gadā). Tāpat priecē
atziņa, ka pasākums kļūst populārs arī ārpus Atašienes pagasta un Krustpils
novada robežām – tieši puse dalībnieku bija ciemiņi no citām pašvaldībām.

Sākotnēji sacensības bija paredzētas 18. martā, taču straujā atkušņa dēļ
tās nācās pārcelt nedēļu ātrāk. Vietām uz ezera ledus izveidojušās lāmas
nebija nekāds traucēklis.

Jauniešu konkurencē (4 dalībnieki) uzvaru ar 675 gramu lomu guva
atašienietis Zigurds Adamovičs, sievietu konkurencē (4 dalībnieces)
uzvarētājas lauri rīdzinieci Ļubovai Pavlovai ar 1,253 kilogramu lomu.
Visspraigākā sacensība izvērtās vīru konkurencē, kur no 18 dalībniekiem 3.
vietu ar 1,660 kg lomu ieguva atašienietis Raimonds Adamovičs, piekāpjoties
rīdziniekiem Sergejam Pavlovam ar 1,896 kg lomu un sacensību uzvarētājam
Viesturam Bukam ar 2,719 kg lomu.

Lielākā zivs gan tika vietējam – atašienietim Vilnim Ozoliņam (170
gramus smags plicis).

Kopumā gan lomi esot bijuši mazāki nekā pagājušā gadā. Jācer, ka
nākamajā gadā Marinzejas ezers būs vēlīgāks.

Spodris Bērziņš

„Pamatskolnieks 2012” Krustpils pamatskolā

Sākums 11.lpp.

Kad žūrija (tās sastāvā darbojās skolēni no dažādām klasēm, daži skolotāji, skolas lietvede un titula „Pamatskolnieks 2011” īpašnieks Mārtiņš Petrovs) saskaitīja punktus un tika apkopoti publikas balsošanas rezultāti, tika paziņoti rezultāti. Skatītāju simpātijas ieguva SINTIJA ĀBELĪTE un ROLANDS LAGUNS, bet galvenos titulus saņēma JELENA DUTKEVIČA un DANIELS ĀRIŅŠ.

„Pamatskolniece 2012” Jelena dažas dienas pēc pasākuma intervijā pastāstīja: „Ir noslēdzies 2012. gada konkurss, vēl šobrīd atceros aizņemtās dienas, kad gatavojos konkursam. Vajadzēja dabūt palīgus, drēbes un citas lietas grandiozajam uzņēmēnam. Tas prasīja daudz laika, tomēr bija tā vērts. Pavisam negaidīti atklāju sevī jaunu talantu - nebaidos no publikas un jutos labi uz skatuves.

Man patika, ka konkursā vajadzēja atdarināt populāras zvaigznes. Katram no mums gribētos, ka esam slaveni un mūs atpazīst. Lūk, konkurss deva man tādu iespēju. Iepriecināja tas, ka atdarināmo slavenību katrs pats varēja izvēlēties, jo katram no mums patik kas cits, ko uz skatuves parādīt ir visvieglāk. Patika doma veidot sevis prezentāciju datorsalikumā.

Konkurss ar jautājumiem arī bija izdevies, jautājumi nemaz nebija sarežģīti. Domāju, ka nākamgad varētu izdomāt vairāk konkursu sevis izpaušmes daļā. Vēl, manuprāt, dalībniekiem varētu būt uzdevums atdarināt kādu skolotāju. Tas liktu pasmaidīt ne tikai bērniem, bet arī pašiem pedagogiem.

Emocijas, kuras es guvu, smieklu devu un jauki pavadīto laiku, gatavojo-

ties konkursam, diez vai es tik ātri aizmirsīšu.

Nākamajā mācību gadā konkurss notiks jau desmito reizi, tas droši vien būs īpašs ne tikai dalībniekiem, jo konkursa režisore skolotāja Guna Pusbarniece ir iecerējusi dažādus pārsteigumus.

D.Miezīte,

Krustpils pamatskolas skolotāja

8.aprīlī pulksten 12.00
pie Zilānu kultūras nama
„Liieldienas
Čučumuižā”.

Apgūsim Liedieņu tradīcijas un darbiņus
kopā ar rūķu krustmāmiņu Kristīni,
rūķīti Taustiņu, nebēdņi Kiki
un Liedieņu Zaķi krāsainā
un dzīvespriecīgā Liedieņu uzvedumā.

11.-12.05. VARIEŠU KULTŪRAS NAMĀ
FESTIVĀLS «ĀKSTS- 2012»

MĪĻĒ TEĀTRA DRAUGI, JŪS TIEKAT IELŪGTI PIEDALĪTIES FESTIVĀLĀ

11.MAIJĀ PLKST.13.00 BĒRNU DRAMATISKIE KOLEKTĪVI
12. MAIJĀ PLKST.9.30 AMATIERTĒĀTRI

VIENS GRAMS JAUTRĪBAS VAIRĀK VĒRTS
NEKĀ TŪKSTOŠ KILOGRAMU MELANHOLIJAS
(ANĢĻU SAKĀMVĀRDS)

Rokdarbu maģijas skola

Ši gada 8. martā Jēkabpils Tautas namā notika īsti brīnumi, kā jau tādā jaukā pavasarīgā, sievišķības apvītā dienā pienākas – dāmas un kungi no dažādiem novadiem bija izlikuši apskatei savus skaistos rokdarbus, neskopojās arī ar padomiem, kā tādus pagatavot pašu spēkiem.

Tie, kas negribēja, lai idejas aizmirstos, varēja visu izstādi nofotografēt un arī daudz ko iegādāties. Arī mūsējā – Antūžu speciālā internātpamatskola – bija klāt ar saviem darinājumiem. Jau otro gadu parādām sevi šajā radošajā atmosfērā, jāatzīst, ne bez panākumiem: tikām uzaicināti uz dažādiem citiem pasākumiem un izstādēm, cilvēki ieinteresējās arī par dažu darbu izgatavošanas tehniku. Šogad mūsu skolotāja Solvita Ivaņuka ar saviem skolēniem bija sagādājusi patiešām lielu pārsteigumu – origami gulbju ezeru! Šis krāsainais un iespaidīgais papīra motīvu veidojums piesaistīja nedalītu visu klātesošo uzmanību un apbrīnu, gan apmeklētāji, gan izstādes dalībnieki drūzmējās pie ekspozīcijas, lai to apbrīnotu un iemācītos kaut ko līdzīgu izveidot arī paši. Apmeklētāji priecējās arī par citiem bērnu darbiņiem – plaši pārstāvēto koka izstrādājumu klāstu, adītājiem un izšūtājiem interjera priekšmetiem, apsveikuma kartītēm un citiem. Šogad pirmo reizi bijām aizveduši parādīt arī oriģinālos C grupiņu bērnu (C grupās mācās bērni ar smagākajām diagnozēm) darbus. Esam uzaicināti ar savu izstādi piedalīties arī Krustpils novada svētkos, kas šogad notiks Variēšos; šajos svētkos dalībnieki saņems dažas balvas, kuras savām rokām būs darinājuši arī mūsu bērni, bet tas lai paliek pārsteigums. „Gulbju ezeru” un vēl daudzus citus darinājumus 12. aprīlī izstādē varēs aplūkot festivāla „Nāc līdzās” rīkotajā pasākumā Daugavpīlī.

Direktora vietniece audzināšanas darbā
Ilze Krastiņa

KRUSTPILS
NOVADNIEKS
Krustpils novada
pašvaldības izdevums

Izdevējs: Krustpils novada pašvaldība
Metiens: 3000 eksemplāri
Tālr: 65237614, 20288052, e-pasts: spodris.berzins@krustpils.lv
Iespēts sadarbībā ar SIA „Jēkabpils Vēstis”,
SIA „Latgales druka” Rēzeknē, Baznīcas ielā 28.

Par rakstu
saturu un
faktu precizitāti atbild
rakstu autori

Krustpils novada pašvaldība, Rīgas iela 150 a,
Jēkabpils, LV-5202. Telefons: 20288052, 65237628
E-pasts: spodris.berzins@krustpils.lv
Rakstus var izlasīt arī www.krustpils.lv